

STATENS ÄGAR- STYRNING

ÅRSBERÄTTELSE 2015

STATENS ÄGAR- STYRNING

ÅRSBERÄTTELSE 2015

Helsingfors 2016

STATSRÅDETS KANSLI

Statsrådet kansli, avdelningen för ägarstyrning
PB 23, 00023 Statsrådet

ISBN Hft 978-952-287-225-8

ISBN PDF 978-952-287-226-5

Layout: Mainostoimisto Visuviestintä Oy, Taina Ståhl
Tryckeri: Lönnberg Print & Promo, Helsingfors 2016

4041 0017
Trycksak

INNEHÅLL

Ministerns inledande ord	4
Överdirektörens översikt	6
Händelser	8
Statens ägarstyrning	10
Ägarstyrningens verksamhet och mål	12

TEMAN

Belöning	14
Styrelseval	16
Samhällelig effekt	18
Företagsansvar	20
Statens aktieportfölj	22
Grunduppgifter om portföljbolagen	24
Aktieportföljens utveckling	26
Bolagsöversikter	28
Statens direkta börsinnehav	30
Onoterade kommersiella bolag	39
Bolag med specialuppgifter	59
Informationskällor samt beräkningsformler för nyckeltalen	65
Statens innehavsandelar samt riksdagsfullmakterna	66

BOLAGSINNEHAVET I ARBETE!

Under översiktsperioden 2015 fick vårt land en ny regering och i samband med detta övergick ansvaret för statens ägarpolitik till undertecknad. Efter ett utmanande år, som ändå gick bra, drog landets regering våren 2016 upp nya riktlinjer för statens ägarstyrningspolitik. De sammanfattades i statsrådets principbeslut om statens ägarpolitik, som offentliggjordes i maj i år.

BASEN FÖR DET NYA PRINCIPBESLUTET OM ÄGARPOLITIKEN skapade regeringsprogrammet. Enligt en vision i det ska det statliga ägandet göras till ett verktyg för aktiv samhällsförnyelse. Kapitalanvändningen ska effektiviseras och det befintliga innehavet aktiveras. Ny ekonomisk aktivitet ska genereras i Finland. Detta börjar man förverkliga genom att sätta bolagsinnehavets balansräkning i arbete.

I en europeisk jämförelse har Finland det högsta värdet på de statsägda bolagen i relation till bruttonationalprodukten. Regeringen drog upp en riktlinje enligt vilken bolagsinnehavets balansräkning måste fås att betjäna tillväxten och sysselsättningen bättre än den gör för närvarande. Staten som ägare ska erbjuda sina bolag naturliga utvecklingsvägar för att generera tillväxt. För detta kommer man i år att grunda ett utvecklingsbolag som ska stå utanför budgetekonomin. Arrangemanget gör det möjligt att använda det kapital som frigörs till att skapa ny företagsverksamhet, stärka kapitalstrukturen i bolagen i utvecklingsbolagets portfölj och utföra företagsarrangemang effektivt. I den första fasen övergår statens innehav i Altia, Arctia, Ekokem,

BILD: SAKARI PIIPPO

Kemijoki, Neste, Nordic Morning, Posti, Raskone och Vapo till utvecklingsbolaget.

Statens ägarpolitik är långsiktig och kräver ett parlamentariskt engagemang som sträcker sig över mandatperioderna. För att säkerställa ett kontrollerat genomförande av förändringen och stärka riksdagens roll, tillsätts en parlamentarisk delegation i samband med statsrådets kansli. Dess uppgift är att bistå med rådgivning i generella frågor gällande verksamhetspolitiken för statens bolagsägande, ägarstyrningens verksamhetsprinciper och gränserna för riksdagens befogenheter. Bolagsspecifika frågor ansvarar delegationen inte för.

Staten har en betydande bolagsegenhet i bolag med ett fastställt strategiskt intresse. Det strategiska intresset har uppfyllts genom antingen ägande till 100 procent eller majoritetsägande på 50,1 procent. Riksdagen beslutar om ägandegränser och ändringar av dem. Jämsides med dessa är det motiverat att också ha en undre gräns på 33,4 procent för att uppfylla ett strategiskt intresse. Genom det kan man säkerställa bl.a. vetorätt när det gäller ändringar av bolagsordningen.

Regeringen har i samband med den andra tilläggsbudgeten för år 2016 föreslagit för riksdagen att ägandegränserna i Gasum och Fingrid ska ändras, så att befogenheterna i dem höjs från noll till 50,1 procent. I Vapo och Neste ska den nya gränsen utnyttjas och befogenheterna sänkas från 50,1 till 33,4 procent. I Arctia och Posti ska befogenheterna sänkas från 100 till 50,1 procent och i Kemijoki från 50,1 till noll procent. De föreslagna bolagsspecifika ägandegränserna baserar sig på en granskning av bolagens strategiska position.

I samband med detta granskades också det ministerium som ansvarar för ägarstyrningen av respektive bolag. Ledningsansvaret kommer att överföras till statsrådets kansli, förutom för det sedan tidigare bestämda spelbolaget, också för Finavia och Finnpiilot Pilotage från kommunikationsministeriet samt för Suomen Ilmailuopisto från undervisnings- och kulturministeriet.

Tidtabellerna för överföringarna preciseras utgående från en granskning av vart och ett av bolagen.

Värderingarna utgör ett fundament på vilket allt beslutsfattande vilar. Statsbolagen måste föregå med gott exempel inom ledning genom värden och samhällsansvar. Uppbärandet av samhällsansvar utgår från principen att företaget är en del av samhället och klarar sig bättre, ju bättre det omgivande samhället mår.

I en global ekonomi är det viktigt att de statsägda bolagen bygger upp sin konkurrensförmåga långsiktigt. Att axla sitt samhällsansvar ingår också i arbetet med att öka den långsiktiga konkurrensförmågan. Bärandet av samhällsansvar ska återspeglas t.ex. i principen att skatter betalas i det land där resultatet skapas. Skatteminimering genom att man utnyttjar t.ex. skatteparadis är inte acceptabelt. Även företagets förmåga till förnyelse och personal måste man ta väl hand om.

Som ägare av börsbolag vill staten stärka folkkapitalismen genom att uppmuntra personalen till aktieäggande i arbetsgivarbolaget. Som ägare uppmuntrar staten de börsnoterade bolagens ledningar att placera egna tillgångar i aktier i bolaget både i rekryteringssituationer och vid andra tillfällen. Det är ett sätt för ledningen att visa engagemang, företagsamhet och tro på bolagets tillväxt och utveckling. Statens syn är att summan av lönen under uppsägningstiden och avgångsvederlaget i de nya avtalen inte får överstiga den fasta lönen för 12 månader på börsbolag och därmed jämförbara onoterade bolag.

Jag vill tacka alla intressentgrupper för framgångsrik skötsel av statens bolagsinnehav år 2015 och jag tror på en ännu framgångsrikare framtid i och med de nya riktlinjerna.

Med önskan om soliga sommandagar

Juha Sipilä
Statsminister

JÄTTEN BLIR SMIDIGARE

Det uppskattade marknadsvärdet av statens bolagstillgångar är cirka 30 miljarder euro. De 15 börsnoterade bolagen står för hälften av marknadsvärdet, dvs. 15 miljarder euro, medan de resterande 48 onoterade bolagen står för den andra hälften, dvs. också 15 miljarder euro. I början av 2000-talet var statens innehav ännu större. Orsakerna till utvecklingen må vara vilka som helst, det torde inte vara en överraskning för någon att kraven på ett gott och aktivt ägarskap har ökat avsevärt de senaste åren.

STYRELSEVAL, BELÖNINGAR OCH FÖRETAGSANSVAR samt i anslutning till det sistnämnda skatteavtrycket. Bekanta teman för alla och speciellt för staten. Staten utser eller föreslår varje år ett hundrafemtio styrelseledamöter för cirka 30 bolagsstämmor. Att hitta och välja experter som motsvarar bolagens krav och utökar ägarvärdet är ägarens viktigaste verktyg. När man i andra länder började kräva att andelen kvinnor skulle vara 40 procent, hade staten flera år tidigare överskridit den gränsen med råge. Staten har haft riktlinjer för belöningar i cirka tjugo år och varje nytt belöningsställningstagande har omsatts i praktiken även inom den privata sektorn. Skyldigheten att rapportera företagsansvaret nämns likaså ofta som en drivfjäder när man granskar rapporteringsnivån i riksomfattande skala. I anslutning till det sistnämnda har det kommit krav på att rapportera skatteavtrycket. Även här är Finland en föregångare på europeisk nivå tack vare staten.

Staten har emellertid också ofta varit en dålig ägare, det går inte att förneka. Det har före-

kommit politisk styrning och tjänstemännen har inte alltid agerat på ett sätt som stöder maximal ökning av ägarvärdet. Men det är egentligen inte fråga om fel, utan också om att världen förändras. Så har fallet varit till exempel för Solidiums del. Bolaget grundades 2008 för den tidens förhållanden, men under årens lopp har kraven på de statliga innehaven förändrats så att Solidiums verksamhetsmodell inte längre förmår svara på dagens utmaningar. Holdingbolagsmodellen är dock ett utmärkt och smidigt redskap. Verksamhetsmodellen måste bara sitta bättre ur makt- och ansvarssynvinkel än dagens Solidium.

Statens portfölj är oproportionellt stor. I förhållande till samhällsekonomin storlek av de största, om inte den största. Utgångspunkten bör vara att ägandet inte är ett värde i sig, utan det måste finnas en god grund till varje innehav. Detta mål har ännu inte nåtts helt och hållet. Staten ska inte konkurrera med den privata sektorn, utan vara en möjliggörare när den privata sektorn inte ensam förmår genomföra det som krävs. Vi är ändå på väg mot målet genom att fortlöpande utmana den nuvarande strukturen.

BILD: LAURA KOTILA

En del av bolagsinnehavet är de så kallade specialuppgiftsbolagen, som är så många som 26 och som har någon viss förpliktelse gentemot staten, en del rent av en lagstadgad sådan. Detta är något som vi hela tiden måste utmana – kunde förpliktelserna skötas på något annat sätt. Om förpliktelserna försvinner blir bolaget ett kommersiellt innehav för staten. Vissa av dessa

innehav är förenade med ett strategiskt intresse med försörjningsberedskapen som ett typexempel. Om det strategiska intresset försvinner återstår en ren finansinvestering, och då är det alltid motiverat att utmana innehavets betydelse. Även om riktningen är den rätta har antalet statsägda bolag ökat. Detta beror att några av statens funktioner har bolagiserats och så torde ske även i fortsättningen. Det ökade antalet bolag till följd av detta är en mellanfas, eller borde åtminstone vara det, på vägen mot målet. Riktningen borde vara att antalet statsägda bolag minskar. Staten är skyldig att utveckla sin stora portfölj på ett ansvarsfullt sätt oberoende om bolagen är många eller få. Det är inte ägaren som gör ett bolag dåligt.

Den statliga ägaren är bäst när staten agerar proaktivt. Och sämst när den stressar reaktivt. Reaktiv populism är gift för ett aktiebolag. Då är besluten inte baserade på att utöka bolagets ägarvärde, utan på att utöka det politiska kapitalet. För att undvika reaktivitet krävs kompetent tjänstemannaberedning och pragmatiska politiska beslutsfattare. Annars hamnar man lätt i en situation där det ställs motstridiga förväntningar på bolagen. När man kräver att bolagen ska vara kommersiella måste de också få vara kommersiella. Detsamma gäller också staten själv, om man konkurrensutsätter ska man inte göra det för konkurrensutsättningen i sig utan för att det förbättrar servicen och kundupplevelsen.

Allt som allt innehåller statens portfölj för närvarande 63 bolags aktier. Regeringen har meddelat att förändringar är att vänta. Staten som ägare har under den gångna vintern erbjudit onoterade kommersiella bolag börsutbildning. Det är ett exempel bland många andra på att jätten tänker bli ännu smidigare.

Eero Heliövaara
Överdirektör

STATEN KÖPTE GAZPROMS ANDEL AV GASUM

I DECEMBER 2015 KÖPTE STATEN ALLA PJSC Gazproms aktier i gasbolaget Gasum Oy. Innan köpet ingicks ägde Gazprom 25 procent av aktierna och till följd av affären blev Gasum ett helt statsägt inhemskt bolag. Till statens köpbeslut bidrog i första hand det att gasen i dess olika former spelar en viktig roll inom den samlade energin i Finland och att den möjliggör en kostnadseffektiv övergång till ett kolneutralt samhälle.

Gasum utvecklar aktivt den finländska gasmarknaden. I södra Finland fortsätter utvecklingen av marknaden och infrastrukturen för rörgas samtidigt som bolaget i stor omfattning satsar på produktion av inhemsk biogas och utveckling av infrastrukturen för flytande naturgas (LNG) utanför nätverket för gas. Satsningarna på gas gör att man i framtiden kan minska användningen av stenkol och oljebaserade produkter och ersätta dem med gas som genererar mindre utsläpp och är ett betydligt mer miljövänligt alternativ för såväl industrin och den kombinerade el- och värmeproduktionen som landsvägs- och sjötrafiken.

SAMMANSLAGNING AV PENNINGSPELS- BOLAGEN INLEDDES

SAMMANSLAGNINGEN AV FINTOTO, VEIKKAUS och Penningautomatföreningen (RAY) till ett enda spelbolag som i sin helhet ägs av staten inleddes hösten 2015. I den första fasen inrättade statsrådets kansli ett tillfälligt bolag, Peli-integrointiyhtiö FRV Oy, med uppgift att förbereda sammanslagningen. Senare i den andra fasen inrättas ett nytt helt statsägt spelbolag. Staten äger 55 procent av FRV och de enskilda penningsspelbolagen 15 procent var. Inrikesministeriet svarar för reformen av lotterilagstiftningen och lagstiftningen om utdelning av avkastningen. Projektets fortskridande följs upp parlamentariskt. FRV svarar för det operativa samarbetet och säkerställer att det framskrider tills lagstiftningen om sammanslagningen träder i kraft, vilket avses bli den 1 januari 2017. Under mellanperioden fortsätter de nuvarande penningsspelssammanslutningarna som självständiga penningsspelaktörer.

Sammanslagningen av spelbolagen grundar sig på en enhällig utredning som gjordes under den förra regeringsperioden med parlamentariskt stöd. Syftet är att bevara ett penningsspelssystem som utgår från att de inhemska penningsspelbolagen också framöver ska kunna försvara sin monopolställning i Finland. Systemet med monopol är det bästa sättet att förhindra missbruk i samband med penningsspel och minska de sociala olägenheter och negativa effekter på hälsan som penningsspel kan orsaka. Samtidigt medför monoopolet att intäkterna från penningsspelen går till allmännyttiga ändamål.

NESTES GJORDE ETT YPPERLIGT RESULTAT

DEN JÄMFÖRBARA RÖRELSEVINSTEN PÅ 925 (583) miljoner euro var rekordhög, närmare 60 procent högre än året innan. Alla affärsområden lyckades förbättra sitt resultat. Priset på råolja fortsatte gå ner, vilket minskade omsättningen, men marginalerna var fortsatt goda. Den genomsnittliga avkastningen på sysselsatt kapital efter skatter översteg det långsiktiga målet på 15 procent.

KONGSBERG MINORITETSÄGARE I PATRIA

I MARS 2016 FATTADE FINSKA STATEN BESLUT om att sälja 49,9 procent av försvarsindustribolaget Patria Abp till det norska Kongsberg Defence & Aerospace AS. Ett centralt mål med statens försäljning av minoritetsandelen var att förbättra Patrias redan goda konkurrenskraft och att stödja en lönsam tillväxt hos bolaget. Samarbetet öppnar nya möjligheter för Patria bland annat när det gäller underhåll, systemleveranser och produktion av luftfartskomponenter. Patria, Kongsberg och Nammo bildar en ledande nordisk helhet inom försvarsindustrin.

Kongsberg är ett internationellt bolag med hög kompetens som tillhandahåller högteknologiska system och lösningar för försvars-, luftfarts-, rymd-, olje- och gasindustrin och för handelsflottorna. Bolaget har ett världsomspännande marknadsföringsnätverk och verkar i mer än 25 länder. Bolaget har ingått strategiska samarbets- och partnerskapsavtal med ledande internationella aktörer inom försvarsindustrin.

EN ARBETSGRUPP FÖRESLOG FORTSATT UTVECKLING AV MODEL- LEN FÖR MELLANBOLAG

EN TJÄNSTEMANNAARBETSGRUPP SOM BEDÖMT det statliga specialuppgiftsbolaget Solidium Oy:s roll lämnade sin rapport i maj 2015 till minister Sirpa Paatero som tillsatt arbetsgruppen. En arbetsgrupp bestående av sakkunniga vid statsrådets kansli, finansministeriet och arbets- och näringsministeriet bedömde i sin rapport att mellanbolag som ägandeform har visat sig vara en strukturellt användbar lösning för skötseln av statens bolagsförmögenhet. Arbetsgruppen föreslog att handlingsdirektiven för mellanbolagsmodellen uppdateras så att de bättre motsvarar de förväntningar som den statliga ägaren ställer på ett statsägt bolag.

FINNAIR VÄNDE STIGA

TROTS DEN SVAGA ÖKNINGEN AV OMSÄTTNINGEN var Finnairs operativa rörelseresultat positivt, dvs. 23,7 (-36,5) miljoner euro. Avkastningen på sysselsatt kapital steg till 12,2 (-6,5) procent. Bolaget förbättrade sitt resultat för varje kvartal jämfört med motsvarande period året innan.

ALTIA FÖRBÄTTRADE REJÄLT SIN LÖNSAMHET

RÖRELSEVINSTEN STEG TILL 25,3 (-18,6) miljoner euro och uppgick till 6,6 (-4,4) procent av omsättningen. Rörelsevinsten före poster av engångskaraktär steg med 2,0 procentenheter till 6,2 procent av omsättningen. Avkastningen på sysselsatt kapital ökade till 8,6 (-4,0) procent. Bakom den starka utvecklingen ligger två års omorganisation och strategiska förändringar.

STATENS ÄGARSTYRNING

Statens verksamhet som ägare baserar sig på den lag om statens bolagsinnehav och ägarstyrning, dvs. ägarstyrningslagen, som trädde i kraft vid ingången av 2008.

RIKSDAGEN

- Fastställer ägandets gränser
- Godkänner bolagiseringar
- Beviljar budgetmedel

Statsrådets ALLMÄNNA SAMMANTRÄDE

- Beslutar om förvärv och avyttringar
- Godkänner de allmänna principerna

Finanspolitiska MINISTERUTSKOTTET

- Fastställer det ägarpolitiska principbeslutet och belöningsställningstagandet samt behandlar de ärenden som föredras för det

KOMMERSIELLA BOLAG

AVDELNINGEN FÖR ÄGARSTYRNING Statsrådets kansli

- Ägarstyrningsansvar

29 bolag vid utgången av 2015

- Minister med ansvar för statens ägarstyrning
- Bolagsspecifik analys, ägarstrategi och stödfunktioner
- 16 personer

Solidium Oy

- Holdingbolag som ägs i sin helhet av finska staten
- I portföljen 12 börsbolags aktier vid utgången av 2015
- Egen styrelse och verkställande direktor

STÖD TILL LÅNGSIKTIG ÖKNING AV ÄGARVÄRDET

UTVECKLANDE AV BOLAG

FRÄMJANDE AV FÖRETAGSANSVAR

PRIMÄRA MÅL

De viktigaste målen och principerna för **ÄGARPOLITIKEN** för varje regeringsperiod fastställs i regeringsprogrammet.

Principerna och förfarandena för **ÄGARSTYRNINGENS** dagliga verksamhet fastställs i principbeslutet om statens ägarpolitik.

BOLAG MED SPECIALUPPGIFTER

ÖVRIGA MINISTERIER

7 ministerier

- Ägarstyrningsansvar

21 bolag vid utgången av 2015

VIKTIGA INSTRUMENT FÖR ÄGARSTYRNINGEN

- Bolagsstämman
- Styrelseval
- Ägarens satsningar på bolagens ledningsresurser och förankring av ledningen
- Utvecklande av god förvaltningspraxis
- Oberoende bolagsanalys och ägarstrategi
- Främjande av företagsansvar

ÄGARSTYRNINGENS VERKSAMHET OCH MÅL

Årsberättelsen för statens ägarstyrning 2015 tar upp verksamheten vid avdelningen för ägarstyrning vid statsrådets kansli och de bolagsinnehav som ingår i dess portfölj.

ÅR 2015 FÖRDELADE SIG STATENS BOLAGS-
innehav på 63 bolag av vilka 26 var bolag med speci-
aluppgifter och 37 kommersiella bolag. I en del av bo-
lagen har ministerierna angett ett strategiskt intresse.
Av de kommersiellt verksamma bolagen stod 21 under
statsrådets kanslis ägarstyrning och vid 1 av bolag sva-
rade finansministeriet för ägarstyrningen. Holdingbo-
laget Solidium Oy svarade för ägarstyrningen av inne-
havet i 12 minoritetsägda börsbolag. Alla kommersiella
bolag bedriver verksamhet i en konkurrensutsatt miljö
och på samma villkor som konkurrenterna.

För ägarstyrningen av specialuppgiftsbolagen sva-
rar olika ministerier och ministrar. Målet för bolagen
är att de ska sköta specialuppgiften på ett framgångs-
rikt sätt. Den ekonomiska verksamheten styrs dock
på ekonomiska grunder.

Verksamhetsram för ägarstyrningen

Regeringsprogrammet är grunden för statens ägar-
styrning och ägarpolitik. I programmet drar man upp
riktlinjerna för de viktigaste målen och principerna

för regeringsperioden. I principbeslutet för statens
ägarpolitik anges åter principerna och förfarandena
när det gäller ägarstyrningens dagliga verksamhet.

Statens verksamhet som ägare är baserad på lagen
om statens bolagsinnehav och ägarstyrning som träd-
de i kraft i början av 2008 (L 1368/2007, nedan ägar-
styrningslagen). Ägarstyrningslagen gäller statens
verksamhet som ägare i alla bolag. Lagen innehåller
inga undantag från aktiebolagslagen eller från annan
bolagslagstiftning.

Statens ägarpolitik gäller både börsbolag och ono-
terade bolag. Orsaken till de avsevärda skillnaderna
mellan börsnoterade och onoterade bolag när det gäl-
ler den praktiska ägarstyrningen är värdepappersmark-
nadslagstiftningen som gäller börsbolag. En annan be-
tydande skillnad finns mellan kommersiellt verksamma
bolag och specialuppgiftsbolag. De sistnämnda strävar
efter att sköta sina specialuppgifter så bra och effektivt
som möjligt.

Ägarstyrningen måste skötas på ett sätt som möj-
liggör kommunikation mellan företagen och centrala
ägare. Insiderreglerna ska iakttas utan undantag, fö-
retagens planer och affärshemligheter måste behand-
las absolut konfidentiellt och statens affärshemligheter

som anknyter till skötseln av ägarpolitiken ska hemlighållas. När det gäller ägarstyrningen råder det i praktiken en väsentlig skillnad mellan börsbolag och onoterade bolag, eftersom börsbolagens ledning har strikt begränsade möjligheter att informera bara en ägare.

Den statliga ägaren framhåller vikten av öppenhet i all verksamhet i företagen, respekt för personalens ställning och ansvarsfullt agerande. Jämställdhetsmålen ska beaktas när styrelse och ledning tillsätts, så att representanter för bägge könen har samma möjligheter att avancera i sina karriärer. När det gäller premieringen av ledningen ska utgångspunkterna vara bolagens konkurrenskraft och förmåga att göra resultat.

Finanspolitiska ministerutskottet har tagit ställning bland annat till frågan om premiering i statsägda bolag. Ministerutskottets ställningstagande ska följas i bolag där staten har bestämmande inflytande och om möjligt tillämpas också i intressebolag. Bolagsstyrelsen ansvarar för att anvisningarna tillämpas och gentemot den statliga ägaren även för att de följs.

Ägarstyrningsavdelningens främsta kommunikationskanaler är [valtionomistus.fi](https://www.valtionomistus.fi) och [@valtionomistus](https://twitter.com/valtionomistus). Här tar man upp bland annat aktuella frågor om ägarstyrning, bestämmelser och riktlinjer som gäller ägarpolitiken samt bolagsrelaterade frågor.

Mål för ägarstyrningen

I skötseln av sin egendom eftersträvar den statliga ägaren ett så gott totalresultat som möjligt i ekonomiskt och samhälleligt hänseende. Det ekonomiska resultatet består av bolagens vinstutdelning och av en eventuell breddning av ägarbasen. Det samhälleliga resultatet

utgörs av den statliga ägarens agerande som aktör i samhället där ständig hänsyn måste tas till de föränderliga samhällsbehoven.

Statens bolagsinnehav ska skötas så att det kan kontrolleras och har det allmännas förtroende. Utgångspunkten för detta är att staten är konsekvent och förutsägbar som ägare och främjar en långsiktig utveckling av bolagen och en ökning av ägarvärdet. De viktigaste instrumenten för ägarstyrningen är styrelseval, ägarens satsningar på bolagens ledningsresurser och ledningens engagemang, utveckling av god förvaltningssed samt oberoende bolagsanalyser och beredning av en ägarstrategi som också beaktar företagsansvaret.

Den statliga ägarens verksamhet ska vara så öppen och ansvarsfull som möjligt. Man ska kunna lita på att ägarens verksamhetsprinciper på värdepappersmarknaden är sådana att staten som betydande ägare inte sänker värderingsnivån för de börsbolag som ingår i portföljen. Affärspartners och konkurrenter till de kommersiellt verksamma bolagen ska i sin tur kunna lita på att bolagen inte står i någon som helst särställning på grund av det statliga ägandet.

www.valtionomistus.fi

[@valtionomistus](https://twitter.com/valtionomistus)

vnk.fi/sv

BELÖNING
 STYRELSEVAL
 SAMHÄLLELIG EFFEKT
 FÖRETAGSANSVAR

BELÖNING

STATSÄGDA BOLAG DELAS IN I BÖRSBOLAG, kommersiella bolag och bolag med specialuppgifter. Till börsbolagen räknas alla börsnoterade statsägda bolag (inkl. Solidium-bolag), till kommersiella bolag räknas onoterade bolag med kommersiell verksamhet och

till bolag med specialuppgifter övriga statsägda bolag (inkl. VTT-bolag). Uppgifterna gäller bolagens verkställande direktörer och alla rapporterade siffror är medianer. Jämförelsesiffrorna för börsbolagen har samlats in från bolag noterade på Nasdaq Helsinki Oy. Jämförelsesiffrorna för onoterade bolag har delats in i stora (omsättning över 500 miljoner euro) och medelstora (omsättning under 500 miljoner euro) företag.

Med fast grundlön avses den beskattningsbara månadslönen, som förutom grundlönen inbegriper alla naturaförmåner omvandlade till pengar. De fasta månadslönerna har avrundats till närmaste tusental euro. Med resultatpremier avses arvoden som betalas på basis av årsresultat eller årsprestation. Till långsiktiga incitament räknas aktiebundna system, långsiktiga penningbonusar eller liknande belöningssystem med en bindnings- eller intjäningsperiod på över ett år. Tilläggs pension är en pension som kompletterar det lagstadgade pensionssystemet. I ett förmånsbestämt system är storleken på pensionsförmånen bestämd på förhand och som grund för den används ofta lönehistoriken eller en del av den. I ett avgiftsbestämt system är pensionsavgiften bestämd på förhand och pensionsförmånen fastställs utifrån inbetalda avgifter och avkastningen på dem.

STATSÄGDA BOLAG	Antal		Jämförelseuppgifter
BÖRSBOLAG	15	Noterade, statsägda bolag	Bolag noterade på NASDAQ OMX Helsinki Oy
KOMMERSIELLA BOLAG	21	Onoterade, kommersiellt verkamma statsägda bolag	Onoterade stora bolag (omsättning över 500 mn €)
SPECIALBOLAG	21	Onoterade statsägda bolag med specialuppgifter	Onoterade medelstora bolag (omsättning under 500 mn €)

ELEMENT I PREMIERING

Fast grundlön	Den beskattningsbara månadsinkomsten med förmåner
Resultatpremie	Premie som betalas på basis av årsresultat eller årsprestation
Maximal resultatpremie	Maximal premie som tjänas in på basis av resultatpremien
Målsatt resultatpremie	Premienivå som betalas för uppnådda mål; vanligen ungefär hälften av den maximala nivån
Långsiktigt incitament	Penning- och aktiebaserade system med en intjänings- och/eller bindningsperiod på över ett år
Tilläggs pension	Ett förmåns- eller avgiftsbestämt tilläggs pensionssystem som kompletterar det lagstadgade pensionssystemet

Grundlöernas utveckling

År 2015 låg de verkställande direktörernas fasta grundlöner i statsägda bolag generellt på marknadsnivå. I börsbolag var medianen för fasta månadslöner 52 000 (2014: 52 000) euro, som jämfört med marknadsnivå är i samma storleksklass som i bolag noterade på Nasdaq

Helsinki Oy. I kommersiella bolag var medianen för verkställande direktörers månadslöner 18 000 (2014: 18 000) euro och i specialuppgiftsbolag 15 000 euro (inga jämförelseuppgifter, gruppen har ändrats jämfört med 2014). År 2015 var marknadsmedianen för månadslönen i stora bolag 36 000 euro och i medelstora bolag 24 000 euro. Grundlönerna i ledningsgrupperna i statsägda bolag steg inte jämfört med 2014. Även för företagen i jämförelsegruppen var grundlönens medianutveckling 0 procent.

Utbetalda resultatpremier

I statsägda börsbolag var medianen för den maximala resultatpremien 60 procent av den fasta årslönen, vilket är något mindre än marknadspraxis för de noterade bolagen i jämförelsegruppen. I kommersiella bolag var den maximala resultatpremien 38 procent och i specialuppgiftsbolag 30 procent av den fasta årslönen. Medianen för den maximala resultatpremien i de stora bolagen i jämförelsegruppen var 56 procent och i de medelstora 50 procent av den fasta årslönen. De maximala nivåerna i resultatbelöningsystemen i statsägda bolag 2015 var i huvudsak på samma nivå som 2014.

De resultatpremier som intjänats på basis av verksamheten 2014 och betalats ut 2015 uppgick i statsägda börsbolag till 29 procent av den **fasta årslönen**, i kommersiella bolag till 12 och i specialuppgiftsbolag till 17 procent av den fasta årslönen. År 2015 var marknadsmedianen för noterade jämförelsebolag 39 procent, för onoterade stora bolag 35 procent och för medelstora bolag 15 procent av den fasta årslönen.

De utbetalda resultatpremierna uppgick 2015 i statsägda börsbolag till 46 procent, i kommersiella bolag till 44 procent och i specialuppgiftsbolag till 65 procent av den **maximala resultatpremien**. Marknadsmedianen i jämförelsegruppen 2015 var i noterade bolag 53 procent, i stora bolag 60 och i medelstora bolag 29 procent av den maximala resultatpremien.

De utbetalda resultatpremierna var 2015 i statsägda bolag 85 procent, i kommersiella bolag 71 procent och i specialuppgiftsbolag 117 procent av den **målsatta resultatpremien**. Marknadsmedianen i jämförelsegruppen 2015 var i noterade bolag 90 procent, i stora

bolag 106 procent och i medelstora bolag 76 procent av den målsatta resultatpremien.

Incitament på lång sikt

I statsägda börsbolag har nästan alla och i kommersiella bolag över 30 procent av de verkställande direktörerna ett långsiktigt incitament. I specialuppgiftsbolag finns däremot inget långsiktigt incitamentssystem. Intjäningsperioderna i incitamentssystemen är långa och arvoden betalas inte ut varje år, vilket innebär att de arvoden som betalas ut på basis av dem varierar kraftigt på årsnivå. Därför är de arvoden som betalas ut inte jämförbara med varandra på årsnivå.

I statsägda bolag som använder långsiktiga incitament utgjorde medianen för den målsatta nivån för incitamentssystemet 40 procent av den fasta årslönen.

Tilläggs pensioner och andra förmåner

I statsägda börsbolag har cirka 70 procent, i kommersiella bolag över 30 procent och i specialuppgiftsbolag cirka 25 procent av de verkställande direktörerna ett tilläggs pensionssystem. Större delen av dessa tilläggs pensionssystem är avgiftsbestämda och bara några enstaka förmånsbestämda system är numera i användning. Årsavgifterna för de verkställande direktörernas tilläggs pensioner var cirka 20 procent av den fasta årslönen, vilket motsvarar marknadsnivån för jämförelsebolagen. I noterade jämförelsebolag omfattades 75 procent, i stora bolag 85 procent och i medelstora bolag cirka 40 procent av de verkställande direktörerna av ett tilläggs pensionssystem.

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRER

STATSÄGDA

	Börsbolag	Kommersiella bolag	Specialbolag
Fast månadslön, €	52 000 €	18 000 €	15 000 €
Maximal resultatpremie, % av den fasta grundlönen	60 %	38 %	30 %
Utbetald resultatpremie, % av den fasta grundlönen	29 %	12 %	17 %
Utbetald resultatpremie, % av maximal premie	46 %	44 %	65 %
Utbetald resultatpremie, % av den målsatta nivån	85 %	71 %	117 %

BELÖNING
 STYRELSEVAL
 SAMHÄLLELIG EFFEKT
 FÖRETAGSANSVAR

STATEN AGERAR SOM ÄGARE PÅ SAMMA SÄTT SOM PRIVATA AKTÖRER

Förväntningarna på bolagsstyrelserna och styrelsearbetet i statsägda bolag är likadana som hos privata ägare, och inga restriktioner eller krav som avviker från det normala ställs för styrelsernas verksamhet. Styrelserna fattar självständigt beslut även i sådana bolag där staten är ägare.

I sin ägarstyrning iakttar staten den uppgifts- och ansvarsfördelning mellan bolagsorganen och ägaren som anges i aktiebolagslagen.

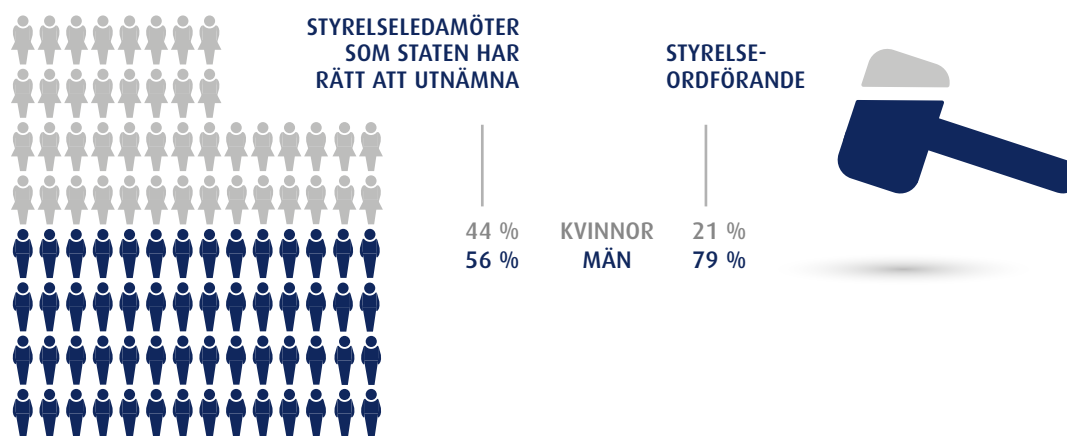
STYRELSENS ROLL FÖR BOLAGETS FRAMGÅNG är mycket större än de skyldigheter och uppgifter som ges styrelsen i lag. Styrelsen utnämner och avsätter verkställande direktören samt beslutar om bolagets strategi, som ska vara aktuell och måste kunna reagera på utvecklingen i omvärlden. Verksamheten ska vara ansvarsfull och därför ska styrelsen se de samhälleliga förändringar som påverkar till exempel intressenternas förväntningar. Riskhanteringen måste vara proaktiv och styrelsen ska identifiera de mest relevanta riskerna för affärsverksamheten. Risktagningen ska stå i rätt förhållande till bolagets riskhanteringsförmåga. Om en risk uppstår ska bolaget reagera snabbt och målmedvetet för att minimera skadorna.

De krav som hänför sig till styrelsearbetet har ökat kraftigt de senaste åren. Den tekniska utvecklingen

och globaliseringen kommer att förändra omvärlden och därigenom företagens affärsverksamhetsmodeller. Likaså har de senaste årens betydande förändringar på finansmarknaden medfört nya utmaningar för styrelserna som varje ledamot måste kunna svara på. Det finns ingen återgång till det gamla och förändringstakten verkar inte avta.

När styrelsen strävar efter att höja bolagets ekonomiska värde på lång sikt måste den ta hänsyn till samtliga aktieägares intressen. Även i det fallet att en av ägarna innehar en klar majoritet av bolagets aktier, får bolagets styrelse inte driva enbart denna ägares intressen.

Ägarens viktigaste uppgift är att se till att styrelsen har tillräckligt med mångsidig kompetens och sakkunskap för att den på bästa möjliga sätt ska kunna stödja den operativa ledningen i affärsverksamheten. Styrelsens sakkunskap ska vara omfattande och får inte vara

begränsad enbart till det aktuella bolagets eget verksamhetsområde. I internationellt verksamma bolag måste även styrelsen ha internationell erfarenhet.

En bra styrelse är mångsidig i fråga om såväl sin kompetens som sin struktur. Styrelsen består jämlikt av företrädare för båda könen och ledamöter i olika åldrar. Statens mål är att det ska finnas minst 40 procent av bägge könen bland de styrelseledamöter som staten utnämnt i alla bolag. Om detta mål inte uppnås ligger förklaringen till avvikelsen oftast i antalet styrelseledamöter eller till exempel det antal styrelseledamöter som omfattas av statens utnämningssamt i enlighet med överenskommelsen i aktieägaravtalet.

En bolagsstämma där staten företräds antingen av den minister som är ansvarig för ägarstyrelsen eller en person som ministern utser väljer styrelseledamöterna och i allmänhet även styrelsens ordförande. I de bolag som ägs i sin helhet av staten utser ägarstyrningsavdelningen ledamöterna direkt för bolagsstämman. Staten har vid kartläggningen av styrelseledamöter tillgång till en resursbank som administreras av en utomstående expert. Många bolag där staten inte är den enda ägaren har ett nomineringsutskott som består av företrädare för de största ägarna, bereder ärenden som gäller styrelsens sammansättning och belöning samt utser kandida-

terna till styrelsen för bolagsstämman. Holdingbolaget Solidium Oy, som i sin helhet ägs av staten, strävar efter att agera aktivt i nomineringsutskotten i sina bolag.

År 2015 föreslog ägarstyrningen styrelsekandidater för de ordinarie bolagsstämmorna eller nomineringsutskotten i 28 bolag. Antalet ledamöter i de tillsatta styrelserna var totalt 172, av vilka 146 hade nominerats av staten. Vid de bolagsstämmor som hållits under året valdes en ny styrelseordförande till 7 bolag. Kvinnornas andel av alla de ledamöter som staten hade rätt att utnämna 2015 var 44 procent. Av styrelseordförandena i alla bolag var 6 kvinnor.

År 2016 har ägarstyrningen föreslagit eller kommer att föreslå styrelsekandidater för bolagsstämmorna eller nomineringsutskotten i 30 bolag. Antalet ledamöter i dessa styrelsen är sammanlagt 178, av vilka staten har rätt att nominera 156. Vid de bolagsstämmor som hållits under våren överfördes ordförandes uppgifter till en ny person i 6 bolag. Av de utnämnda ledamöterna inleder 22 sin första period i styrelsen i ett statsägt bolag. Ungefär 43 procent av de ledamöter som staten utnämnt är kvinnor. Antalet kvinnliga ordförande stiger jämfört med året innan, eftersom styrelsen i 8 bolag leds av en kvinna. Av dem är 2 för första gången styrelseordförande i ett statsägt bolag.

BELÖNING
 STYRELSEVAL
 SAMHÄLLELIG EFFEKT
 FÖRETAGSANSVAR

STATEN ÄGARE HAR DEN ROLL SOM ENBLER

ÅR 2015 HADE DE BOLAG SOM OMFATTAS AV statsrådets kanslis och Solidiums ägarstyrning en omsättning på cirka 73 miljarder euro. Bolagen sysselsatte sammanlagt 196 000 personer, varav 78 000 i Finland. Av resultatet för 2015 delade de ut 1,1 miljarder euro till staten. De bolag som omfattas av statsrådets kanslis ägarstyrning betalade och redovisade sammanlagt 5,8 miljarder euro i skatter.

Inkomsterna av försäljningen av aktier i statens direkta portfölj uppgår till sammanlagt cirka 152 miljarder euro 2010–2015. Inkomsterna av Solidiums aktieförsäljning är sammanlagt cirka 3,5 miljarder euro 2010–2015. År 2015 uppgick försäljningsinkomsterna till cirka 1,2 miljarder euro.

Över 60 bolag ägs i sin helhet eller delvis av staten. Staten är ägare i bland annat de största bolagen på Helsingforsbörsen. De statsägda bolagen bedriver verksamhet i olika branscher. I aktiebolagen är staten en ägare bland andra, och bolagens andra ägare måste alltid beaktas i statens ägarstyrning. Tyngdpunkten i statens

direkta innehav ligger på energi- och logistikbranschen, i Solidiums portfölj ingår basindustri, innehav i mekaniska verkstäder samt informationsteknologi.

Vid skötseln av sitt bolagsinnehav eftersträvar staten ett så gott ekonomiskt och samhälleligt resultat som möjligt. Det samhälleliga resultatet uppstår genom att samhällsfaktorer beaktas på behörigt sätt i ägarpolitiken och ägarstyrningen. Det ekonomiska resultatet mäts med inkomsten i euro från bolagen, bland annat utdelning och försäljningsinkomster. Som bolagsägare bör staten inte vara enbart reaktiv, utan inom ramen för sina möjligheter betona proaktiv verksamhet. Staten spelar en viktig roll som möjliggörare. Staten kan genomföra sådana projekt av nationell betydelse som den privata sektorn inte ensam sätter i gång eller annars genomför.

Statens tillgångar i bolagsform delas in i tre kategorier. I de företag som sköter specialuppgifter har staten samhälleliga mål, som hänför sig till någon uppgift som är central för att samhället ska fungera. Specialuppgiftsbolagen styrs på ekonomiska grunder genom att de kostnader som specialuppgiften medför för verk-

samheten beaktas. Oberoende av specialuppgiften måste de agera på ett ekonomiskt hållbart sätt. Vissa av bolagens specialuppgifter regleras i speciallagar, vilket också sätter normer för statens ägarpolitik och skötsel av ägarstyrningen.

De kommersiellt verksamma bolagen indelas i bolag med finansintresse och bolag med strategiskt intresse. För finansintressebolagen har riksdagen inte angett någon gräns för innehavet och statsrådet kan fatta beslut om innehavsstrukturen. Det strategiska intresset bestäms av de ministerier som ansvarar för regleringen. Det strategiska intresset kan hänföra sig till exempelvis försörjningsberedskapen, upprätthållandet av infrastruktur, försvaret eller basserviceförpliktelser. Bolagen i en konkurrensutsatt omvärld agerar alltid enligt normala mål för lönsamhet och konkurrensförmåga. Statens innehav i ett kommersiellt konkurrerande bolag får inte leda till att bolagets konkurrensneutralitet snedvrids. Staten måste se till att bolaget oberoende av ägaraspekten har samma förutsättningar och skyldigheter som konkurrenterna att agera på marknaden.

Oberoende av ägarintresset kräver den statliga ägaren att bolagen bedriver ansvarsfull företagsverksamhet. Staten stöder en långsiktig ökning av ägarvärdet, som för den statliga ägarens del också är förenat med det samhälleliga resultatet. Företagsansvaret utgör

en betydande del av företagets imagebildning. Företagen är en del av samhället och därför måste de ha kontroll över miljö- och intressentgruppseffekterna av sin verksamhet och kunna agera som goda företagsmedborgare i alla länder där de är verksamma.

Även om staten som ägare i aktiebolag ställer krav på de bolag staten äger, är bolagen skyldiga att iaktta dem endast inom ramen för statens andel av innehavet. I rollen som minoritetsägare kan staten framföra synpunkter som betydande minoritetsägare. I sin ägarstyrning iakttar staten aktiebolagslagens fördelning av uppgifter och ansvar mellan bolagsorganen och ägaren. I enlighet med god förvaltnings sed har ägaren, bolagsstyrelsen och den operativa ledning var och en sitt ansvar och sina skyldigheter samt sina rättigheter. I praktiken betyder detta att staten inte leder företagen, utan är ägare i dem. Det är dock klart att om staten är enda ägare i ett bolag, ligger bolagets operativa verksamhet närmare ägaren än i bolag där ägandet är utspritt.

Ägarstyrningen och regleringen hålls separerade från varandra i ägarstyrningen av kommersiella bolag. I fråga om specialuppgiftsbolagen kan det ministerium som styr affärsverksamheten också svara för ägarstyrningen av bolaget. I kommersiella bolag kan överlappande innehav och reglering leda till att konkurrensneutraliteten snedvrids.

BELÖNING
STYRELSEVAL
SAMHÄLLELIG EFFEKT
FÖRETAGSANSVAR

FÖRETAGSANSVAR OCH SKATTEAVTRYCK

Den statliga ägaren har som mål att genom att använda ägarmakten främja ansvarsfulla förfaranden och på så sätt höja bolagens ägarvärde.

ENLIGT ÄGAREN PÅVERKAR FÖRETAGSANSVARET bolagens ekonomiska prestationsförmåga och är därför ett viktigt medel för att höja ägarvärdet. Företagsansvaret är en integrerad del av den ekonomiska analysen och det ägarstrategiska arbetet. Den statliga ägaren har fortsatt att föra en aktiv dialog om resultaten av detta arbete med de statsägda bolagen.

Särskilt bland de små och medelstora bolagen ligger vi ännu inte riktigt på tillräcklig nivå när det gäller målen för företagsansvar och mätningen av dem. Den statliga ägaren väntar att företagen i hög grad integrerar företagsansvaret i affärsverksamheten samt utövar en målinriktad ledning av företagsansvaret som baserar sig på identifiering av väsentliga frågor i företagen. Tydliga och ambitiösa mål för företagsansvaret är en viktig del av ett fungerande ledningssystem. Målen för företagsansvaret och rapporteringen om hur de uppnåtts kommer sannolikt att framhävas i de framtida riktlinjerna för statens innehav.

Flera företag har i sina affärsverksamhetsstrategier betonat megatrender som klimatförändringen och dämpningen av den, de knappa resurserna, befolkningssökningen och urbaniseringen. Vid sidan av kolavtryck-

et har även vattenavtrycket, rent vatten och tillgången på det framhävt som en del av de helheter som bildar företagsansvaret. De mänskliga rättigheterna och skatteavtrycket är fortfarande aktuella och viktiga helheter inom företagsansvaret.

År 2015 har det inträffat en positiv utveckling i den genomsnittliga nivån på ledningen och hanteringen av företagsansvaret i de företag som ingår i statsrådets kanslis portfölj. En stor del av företagen har förbättrat sina prestationer jämfört med föregående år och de svagaste har tagit ett enormt utvecklingskliv framåt. Den statliga ägaren anser att ett fungerande och målinriktat ledningssystem för företagsansvaret är speciellt viktigt för att höja ägarvärdet. Företagsansvaret höjer ägarvärdet endast om det är helt integrerat i företagskulturen och affärsverksamheten. De andra intressentgruppernas förväntningar i fråga om företagsansvarsfrågor har säkert bara ökat, men även ägarens åsikter har haft en klar inverkan.

Det är särskilt positivt att allt flera företag har hittat affärsverksamhetsmöjligheter i anslutning till företagsansvaret. Den statliga ägarens företagsansvar är uttryckligen ett sätt att höja värdet på innehavet. De nya affärsverksamhetsmöjligheter som företagsansvaret för med sig är den mest förädlade delen av detta mål. Företa-

gen har också blivit bättre på att identifiera och hantera företagsrisker jämfört med föregående år.

Skatterapportering

Europeiska kommissionen lämnade den 12 april 2016 ett förslag om krav på offentlig rapportering av skatter för de största företagen verksamma i EU. Avsikten med förslaget är att ändra redovisningsdirektivet. Enligt förslaget ska även skatteuppgifter från så kallade skatteparadis offentliggöras. Samlade uppgifter om skatter som har betalats i länder utanför EU kommer också att krävas. Bolag med statligt majoritetsägande har varit skyldiga att rapportera om sina skatter landsvis sedan 2015.

I statsrådets kanslis portfölj ingick 28 bolag i slutet av 2015. Endast två bolag rapporterade inte sitt skatteavtryck våren 2016. Nästan alla bolag hade i någon mån förbättrat nivån på sin rapportering jämfört med året innan.

En dryg tredjedel av bolagen beskrev hur skattefrågorna är organiserade och leda. Två tredjedelar av bolagen redogjorde för huvudprinciperna i sin skatteplanering, för sin skattestrategi och för dess mål. Största delen berättade ändå bara att de följer de lokala lagarna och bestämmelserna. En majoritet av bolagen redogjorde för den väsentlighetsprincip som de själva valt och som nästan utan undantag var mängd. I fråga om uppgifter som inte var med hänvisade man till att de är konfidentiella.

Nyckeltal i anslutning till beskattningen var omsättningen, resultatet före skatter och antalet anställda. Några bolag presenterade egna nyckeltal för att beskriva skatteuppgifterna. En tredjedel av bolagen rapporterade inte landsvis eller enligt skatteslag, men några av dessa bolag rapporterade ändå den finländska andelen separat. Några bolag berättade att de tagit emot offentlig

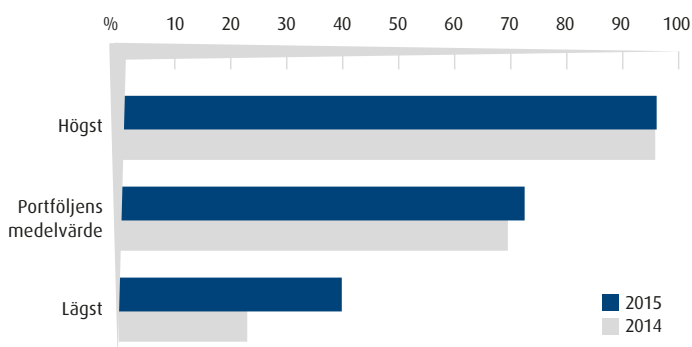
stöd. Största delen av bolagen berättade om sin verksamhet i eller att de inte har verksamhet i skatteparadis. Över hälften av bolagen publicerade också jämförelseårets siffror.

De skatter för 2015 som bolagen ska betala och redovisa uppgick till sammanlagt cirka 5,8 (6,5) miljarder euro. Av samtliga skatter betalade och redovisade bolagen cirka 4,5 (4,8) miljarder euro till Finland. Sett till skatteslagen kunde man konstatera att de egentliga inkomstskatterna utgjorde endast en liten del av bolagen sammanlagda skatter. För det största beskattningsutfallet stod punktskatter och mervärdesskatter (netto). Skatterna på löner samt arbetsgivaravgifter utgjorde tillsammans den näst största posten.

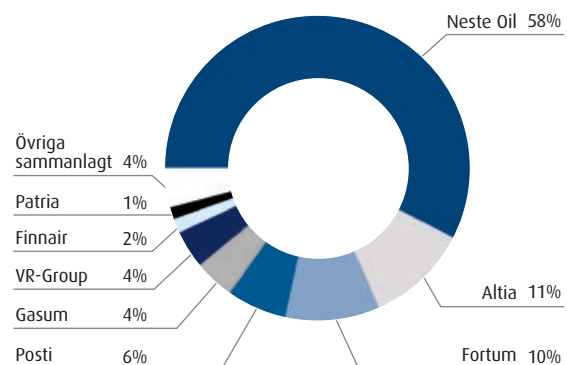
Samtliga bolags sammanräknade resultat före skatter var 0,8 (5,1) miljarder euro. Det beskattningsbara resultatets jämförbarhet försämrades av översiktsperiodens stora kostnadsposter av engångsnatur och föregående års betydande skattefria tillägg av engångsnatur. År 2015 uppvisades i Finland ett beskattningsbart resultat på 1,0 (4,0) miljarder euro, för vilket man betalade 0,1 (0,2) miljarder euro i inkomstskatt. Enligt utredning kom 70 (70) procent av bolagens rapporterade sammanlagda omsättning från Finland. Av bolagens anställda arbetade 73 (74) procent i Finland.

Av det sammanräknade beskattningsutfallet från samtliga bolag stod sådana länder som inte rapporteras separat för 7 (10) procent. I dessa länder uppvisades ett beskattningsbart resultat på 0,6 (0,8) miljarder euro, för vilket man betalade 0,04 (0,03) miljarder euro i inkomstskatt. Av samtliga bolags sammanräknade omsättning uppkom 21 (22) procent i länder som inte rapporteras separat. Av de anställda arbetade 7 (7) procent i dessa länder.

LEDNING AV FÖRETAGSANSVARET OCH NIVÅN PÅ HANTERINGEN (max 100 %)

SKATTEAVTRYCK

FÖRDELNINGEN AV DE STATSÄGDA BOLAGEN

I slutet av året ansvarade avdelningen för ägarstyrning för styrningen av sammanlagt 29 bolag. Av dessa var tre börsnoterade bolag (Finnair Abp, Fortum Abp, Neste Abp) och fem bolag med specialuppgifter (Finrail Ab, Gasonia Oy, Governia Oy, Solidium Oy, Suomen Erillisverket Oy).

Avdelningen för ägarstyrning ansvarar för styrningen av holdingbolaget Solidium Oy som i sin helhet ägs av staten.

I Solidiums innehav ingick i slutet av 2015 aktier i 12 börsbolag i vilka Solidium var minoritetsägare.

Ägarstyrning vid olika ministerier

BOLAG MED SPECIALUPPGIFTER

BOLAGSGRUPP 2

Alko Ab	SHM
A-Kruunu	MM
Egendomsförvaltningsbolaget Arsenal Ab*	FM
CSC-Tieteen tietotekniikan keskus Oy	UVM
Finavia Abp	KM
Finlands Industriinvestering Ab	ANM
Finnpilot Pilotage Ab	KM
Finnvera Abp	ANM
Finpro Ab	ANM
Finrail Oy	SRK
Fonden för industriellt samarbete Ab	UM
Gasonia Oy	SRK
Governia Oy	SRK
Hansel Ab	FM
Haus Kehittämiskeskus Oy	FM
Hästinstitut Ab	UVM
Kommunfinans Abp	MM
Solidium Oy	SRK
Suomen Erillisverket Oy	SRK
Suomen Ilmailuopisto Oy	UVM
Teknologiska forskningscentralen VTT Ab	ANM
Tietokarhu Oy	FM
Terrafame Group Abp	ANM
Veikkaus Ab	UVM
Yleisradio Oy	KM

STRATEGISKT INTRESSE

BOLAGSGRUPP 2

Fingrid Abp	FM
Finlands Universitets-fastigheter Ab	FM

ANM = Arbets- och näringsministeriet
 FM = Finansministeriet
 KM = Kommunikationsministeriet
 MM = Miljöministeriet
 SHM = Social- och hälsovårdsministeriet
 SRK = Statsrådets kansli
 UM = Utrikesministeriet
 UKM = Undervisnings- och kulturministeriet

*likvidisationstillstånd

GRUNDUPPGIFTER OM PORTFÖLJBOLAGEN

BÖRSBOLAG	Omsättning mn €	Rörelsevinst mn €	Rörelsevinst %
Finnair Abp	2324,0	121,7	5,2 %
Fortum Abp	3702,0	4245,0	114,7 %
Neste Abp	11130,6	698,7	6,3 %

ONOTERADE KOMMERSIELLA BOLAG	Omsättning mn €	Rörelsevinst mn €	Rörelsevinst %
Altia Abp	380,7	25,3	6,6 %
Arctia Ab	62,1	18,1	29,1 %
Boreal Växtförädling Ab	10,4	0,5	4,8 %
Ekokem Abp	258,3	17,4	6,8 %
Finlands Färjetrafik Ab	49,6	9,3	18,8 %
Finska Centralen för Utsädespotatis Ab	3,3	-0,4	-11,1 %
Gasum Oy	915,5	126,4	13,8 %
Kemijoki Oy	38,7	2,7	7,0 %
Leijona Catering Oy	73,5	5,0	6,8 %
Meritaito Ab	27,5	-2,2	-8,0 %
Motiva Oy	8,2	0,2	2,3 %
Myntverket i Finland Ab	88,2	-2,2	-2,5 %
Nordic Morning Abp	104,9	-0,2	-0,2 %
Patria Abp	427,1	46,4	10,9 %
Posti Group Abp	1650,3	55,9	3,4 %
Raskone Ab	60,3	-1,3	-2,1 %
Suomen Viljava Oy	19,7	3,6	18,2 %
Tapio Ab	9,1	0,1	0,6 %
Vapo Oy	486,9	36,9	7,6 %
VR-Group Ab	1231,4	65,4	5,3 %

BOLAG MED SPECIALUPPGIFTER	Omsättning mn €	Rörelsevinst mn €	Rörelsevinst %
Finrail Oy	36,9	1,7	4,5 %
Gasonia Oy		-0,02	
Governia Oy	71,3	-3,0	-4,2 %
Solidium Oy		534,5	
Suomen Erillisverket Oy	85,6	8,5	10 %

Balans- omslutning mn €	Soliditet	Avkastning på sysselsatt kapital	Avkastning på eget kapital	Nettoskuld- sättningsgrad	Personal
2050,3	36,0 %	11,8 %	14,4 %	45,8 %	4817
22767,0	60,9 %	22,7 %	33,6 %	-15,8 %	7835
6793,0	45,7 %	14,7 %	19,5 %	41,6 %	4856

Balans- omslutning mn €	Soliditet	Avkastning på sysselsatt kapital	Avkastning på eget kapital	Nettoskuld- sättningsgrad	Personal
466,7	36,6 %	10,8 %	13,4 %	11,9 %	879
193,9	73,1 %	11,8 %	10,6 %	-16,9 %	273
10,5	79,2 %	6,2 %	3,0 %	-17,3 %	73
440,4	39,1 %	6,9 %	6,0 %	66,0 %	677
57,2	74,4 %	23,2 %	18,5 %	-47,9 %	312
4,3	47,9 %	-13,5 %	-18,5 %	50,8 %	14
1425,5	39,4 %	10,9 %	22,0 %	118,0 %	319
474,2	18,4 %	0,6 %	1,0 %	442,2 %	42
27,0	76,5 %	26,8 %	20,8 %	-73,7 %	462
29,8	61,7 %	-8,9 %	-11,6 %	27,1 %	226
4,3	56,3 %	8,9 %	6,3 %	-47,4 %	74
67,5	46,4 %	-3,6 %	-12,8 %	78,2 %	191
75,7	48,5 %	-0,3 %	-0,6 %	27,6 %	709
499,1	47,0 %	18,0 %	20,1 %	16,5 %	2806
1304,8	47,2 %	7,1 %	6,1 %	-10,4 %	21598
20,8	16,0 %	-9,8 %	-52,8 %	159,6 %	490
22,1	89,6 %	16,5 %	12,8 %	2,5 %	94
15,4	63,4 %	1,6 %	0,1 %	-54,7 %	54
838,2	37,9 %	6,2 %	6,6 %	128,7 %	961
1800,5	83,5 %	4,6 %	3,3 %	-20,5 %	8615

Balans- omslutning mn €	Soliditet	Avkastning på sysselsatt kapital	Avkastning på eget kapital	Nettoskuld- sättningsgrad	Personal
11,0	19,0 %	117,0 %	93,9 %	-440,0 %	447
497,2	47,6 %		-1 %	109 %	-
320,5	48,6 %	-1,5 %	-4,4 %	55,8 %	330
	81,1 %				12
243,0	88,9 %	5,2 %	4,5 %	-10,8 %	294

AKTIEPORT- FÖLJENS UTVECKLING

MARKNADSVÄRDET AV STATENS AKTIEPORTFÖLJ och totalavkastningen av portföljen understeg kraftigt den allmänna marknadsutvecklingen. Portföljens marknadsvärde sjönk med 5,9 procent till 10,2 (10,9) miljarder euro medan jämförelseindex steg med 10,8 procent. Avkastningen av statens direkta börsinnehav var -0,5 procent. Avkastningsindex på Helsingforsbörsen steg 2015 med 14,9 procent. Avkastningen av Solidiums portfölj var 6,9 procent medan jämförelseindex steg med 15,9 procent.

Aktieportföljens marknadsvärde tyngdes av en kraftig kursnedgång för Fortum. Fortums kurs sjönk med 23 procent 2015. Fortums utveckling var också avsevärt svagare än jämförelseindex. Nestes aktiekurs steg

med 38 procent och Finnairs med 118 procent. Både Finnair och Neste utvecklades positivt också i förhållande till jämförelseindex.

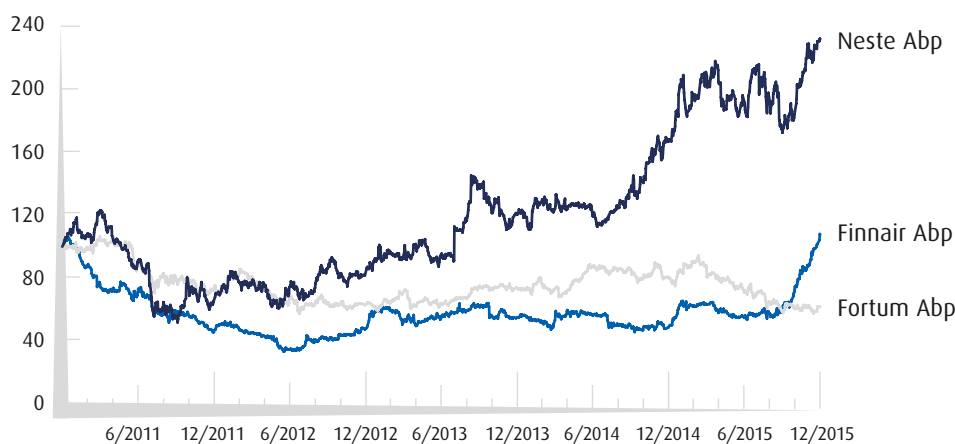
Marknadsvärdet av statens börsinnehav har under de senaste tre åren utvecklats enligt följande:

	Statens ägarandel %	Innehavets marknadsvärde mn€		
		2015	2014	2013
Finnair	55,8	388	177	198
Fortum	50,8	6 277	8 103	7 499
Neste	50,1	3 549	2 577	1 846
Totalt		10 214	10 857	9 543
Solidiums innehav		6 836	7 616	8 172
Samtliga totalt		17 050	18 473	17 715

Under en granskningsperiod på fem år har marknadsvärdet av statens direkta innehav i börsbolag utvecklats enligt figuren nedan. Totalt sett har portföljens marknadsvärde sjunkit från 12,1 miljarder euro i slutet av 2010 till 10,2 miljarder. Förklaringen till nedgången

är Fortums kursfall och bolagets stora vikt i portföljen. Utvecklingen kompenseras i sin tur av den kraftiga ökningen av Nestes marknadsvärde. Portföljens årliga avkastning under femårsperioden uppgick till 2,1 procent.

MARKNADSVÄRDE 2011–2015

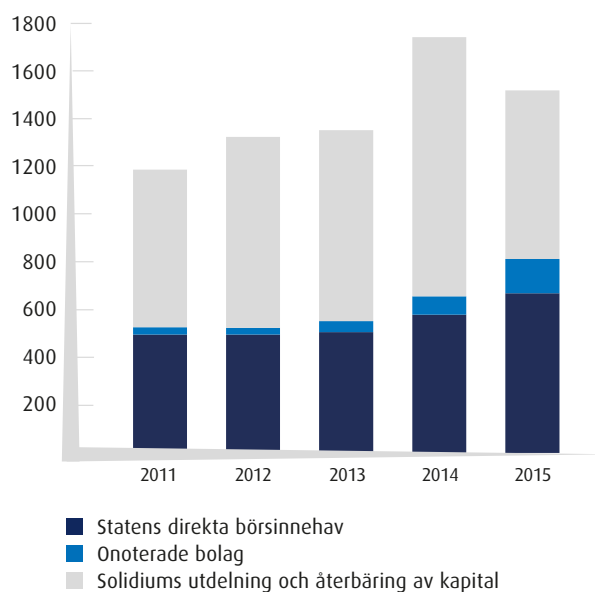
Vinstutdelningen till Statsrådets kansli 2015 sjönk från den exceptionellt höga nivån året innan, men låg enligt en granskning över längre tid på en god nivå. Till nedgången bidrog att Solidiums vinstutdelning sjönk till 706 miljoner euro från 1 087 miljoner euro året innan. Den sammanräknade utdelningen från de börsbolag som lyder under statsrådets kanslis ägarstyrning och från onoterade bolag steg däremot till 814 (656) miljoner euro av vilket de onoterade bolagens andel var rekordhöga 144 (77) miljoner euro. Den mest betydande orsaken var ökningen av VR-Groups utdelning till 100 miljoner euro.

De mål som den statliga ägaren ställde upp 2015 om att precisera de onoterade kommersiella bolagens utdelningspolicy och förenkla kapitalstrukturerna har bidragit till de stigande utdelningarna. Utvecklingen förväntas fortgå i samma riktning och utdelningen från de onoterade kommersiella bolagens resultat för 2015 förväntas stiga ytterligare.

Utdelningen till staten från de börsbolag i vilka staten hade direkt innehav 2015 sjönk däremot till 624,5 (669,7) miljoner euro till följd av Fortums minskade utdelning. Däremot höjde Neste sin utdelning till 1,0 (0,65) euro per aktie. Portföljens utdelningsavkastning sjönk till 6,1 (6,2) procent. Ur ägarens synvinkel

gav statens direkta innehav i börsbolag 2015 fortfarande en god utdelning jämfört med genomsnittet för de bolag som var noterade på Helsingforsbörsens huvudlista, vilket var 4,9 (4,7) procent. Utdelningsavkastningen på bolagen i Solidiums portfölj var 5,5 (5,5) procent.

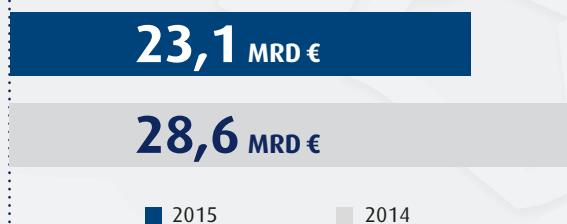
VINSTUTDELNING TILL STATSRADETS KANSLI 2011–2015, mn€

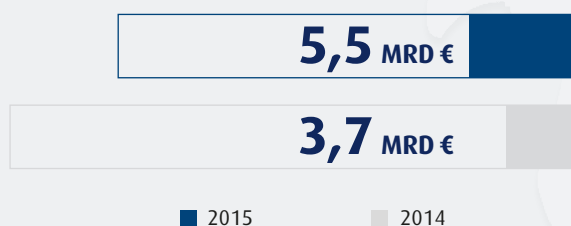
BOLAGSÖVERSIKTER

I SLUTET AV 2015 ansvarade avdelningen för ägarstyrning för tre börsnoterade bolag, 21 onoterade kommersiella bolag och fem bolag med specialuppger. Infografen på denna sida åskådliggör nyckeltalen för de kommersiella bolagens portfölj.

OMSÄTTNING

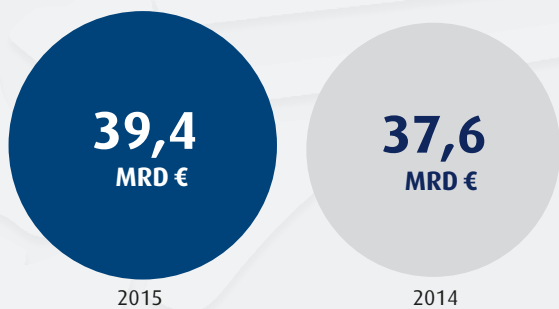
RÖRELSEVINST

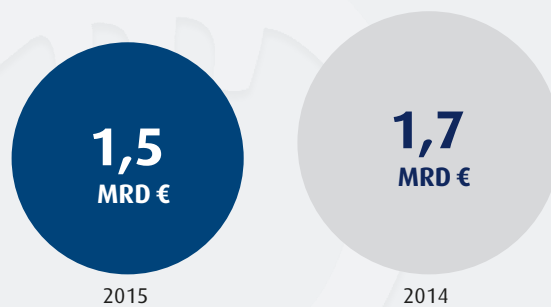
JÄMFÖRBARA RÖRELSERESULTATET

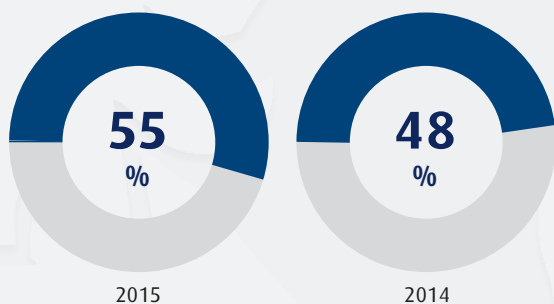
BALANSOMSLUTNING

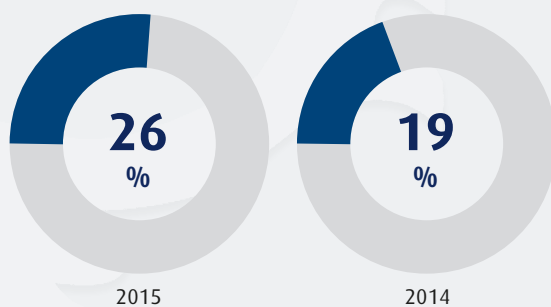
UTDELNING TILL STATEN

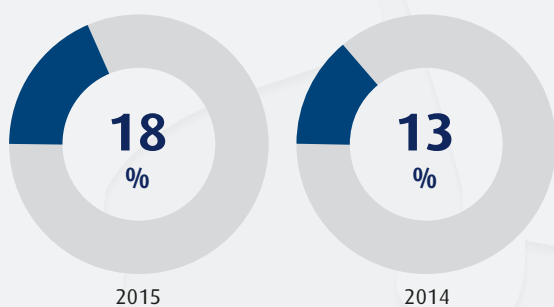
SOLIDITET

AVKASTNING PÅ EGET KAPITAL

AVKASTNING PÅ SYSSLSA KAPITAL

AVKASTNINGEN FRÅN PASSAGERARTRAFIKEN ÖKADE OCH ANSVARSFULLT BETEENDE UTVECKLAS

FINNAIR ÄR EN KONCERN I RESEBRANSCHEN som erbjuder reguljärflyg, resebyråtjänster och frakttjänster i Finland och utomlands. Kärnan i Finnairs strategi utgörs av trafiken mellan Asien och Europa. Från Helsingfors-Vanda flygplats kan bolaget flyga till och från flera destinationer i Asien inom ett dygn, vilket är en viktig konkurrensfördel med tanke på användningen av bolagets materiel. Bolaget flyger till 15 destinationer i 9 olika länder i Asien, till 3 destinationer i Nordamerika och cirka 60 destinationer i Europa. År 2015 överskred bolagets passagerarantal för första gången gränsen 10 miljoner passagerare: passagerarantalet uppgick till 10,3 (9,6) miljoner. Bolaget transporterade 131 (149) miljoner kilo frakt.

År 2015 inledde Finnair en ny, tillväxtinriktad era, då man började operera med de bredbukiga planen av modell A350. Passagerar- och fraktkapaciteten ökar i och med de nya planen. Av denna orsak började Finnair rekrytera nya piloter och ny kabinpersonal. Bolaget meddelade också att man investerar 80 miljoner euro i en ny frakterminal vid Helsingfors-Vanda flygplats.

I november meddelade Finnair att företagsaffären gällande Norra hade slutförts. Staffpoint och Kilco Oy köpte 60 procent av aktierna i Nordic Regional Air-

lines AB (tidigare Flybe Nordic AB) av Finnair. Norra sköter rutterna mellan hemlandet och Nordeuropa och Finnair köper trafiken. Verksamheten i intressebolaget Nordic Global Airlines Ltd, som varit specialiserat på fraktrafik, kördes ned av ekonomiska orsaker.

Trots det instabila ekonomiska läget ökade flygtrafiken på Finnairs huvudsakliga marknadsområden i fjol. Airbus förutspår att trafiken mellan Kina och Västeuropa kommer att öka med mer än 5 procent om året under 2013-2033. Detta skapar en grund för Finnairs mål att fördubbla avkastningen från Asientrafiken från 2010 till 2020.

Finnairs ekonomiska mål är en rörelsevinstmarginal på 6 procent och ett driftsbidrag på 17 procent före hyrorna för flygmaterielen över cykeln, en korrigerad nettoskuldssättningsgrad under 175 procent samt en avkastning på minst 7 procent på investerat kapital.

Avkastningen från passagerartrafiken ökade

Finnairs omsättning började öka 2015 efter att ha krympt de två föregående åren. Avkastningen från passagerartrafiken ökade med cirka 3 procent och försälj-

ningen av tilläggstjänster, där bolaget eftersträvar en betydande tillväxt, överskred gränsen 100 miljoner euro. Avkastningen från fraktrafiken sjönk med 20 procent. Rörelseresultatet var 24 (-36,5) miljoner euro.

Finnairs verksamhetskostnader exklusive bränslekostnader ökade något jämfört med föregående år. Bränslekostnaderna sjönk med nästan 10 procent som ett resultat av att marknadspriset på bränsle sjönk, men den stärkta dollarn i förhållande till euron försvagade prisutvecklingens inverkan. Bränslet är bolagets största enskilda kostnadspost och bränslekostnaderna utgjorde 26 procent av omsättningen. Personalkostnadernas andel var 15 procent.

Räkenskapsperiodens resultat var 89,7 (-82,5) miljoner euro. Affärsverksamhetens nettopeningflöde var starkt och investeringarnas nettopeningflöde var positivt trots A350-förvärven. Under året genomförde bolaget två arrangemang gällande försäljning och återleasing av A350-plan, som hade en positiv resultat inverkan av engångsnatur på cirka 80 miljoner euro. Det tredje A350-planet finansierades till en början med kassamedel, men efter räkenskapsperiodens utgång genomfördes ett leasingarrangemang även i fråga om det.

I oktober emitterade bolaget ett hybridlån på 200 miljoner euro och återköpte låneandelar på cirka 80 miljoner euro av det hybridlån på 120 miljoner euro som emitterats tidigare. Hybridlånet ingår i bolagets eget kapital och förbättrar bolagets balansräkningsstruktur.

Fjärtrafikens tillväxtsprång

Den flotta som Finnair driver omfattade i slutet av året sammanlagt 46 plan, av vilka tre var nya A350-plan. I slutet av året ägde Finnair dessutom 13 plan som opererades av Norra, och hade dessutom vidareleasat 17 plan, i huvudsak till Norra.

Finnair har beställt sammanlagt 19 plan av modellen A350 av Airbus. I slutet av 2016 uppskattar Finnair att man har sammanlagt 7 plan i användning och det sista torde levereras före utgången av 2023. Investeringar är värd cirka 2 miljarder euro. För att höja

FINNAIR ABP

STRATEGISKT INTRESSE I INNEHAVET

Fungerande flygtrafikförbindelser i Finland

STYRELSEORDFÖRANDE

Klaus W. Heinemann

STYRELSELEDAMÖTER

Maija-Liisa Friman, Jussi Itävuori,
Jouko Karvinen, Gunvor Kronman,
Jaana Tuominen, Nigel Turner

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Pekka Vauramo

BRANSCH

Flygbolag

Statens ägarandel 55,8 %

NYCKELTAL		2015	2014
Omsättning	mn €	2 324	2 285
Rörelsevinst*	mn €	121,7	-72,5
Rörelsevinst %	%	5,2	-3,2
Balansomslutning	mn €	2 050	1 885
Soliditet	%	36,0	27,7
Nettoskuldsättningsgrad**	%	45,8	107,5
Avkastning på eget kapital	%	14,4	-13,8
Avkastning på sysselsatt kapital	%	11,8	-6,5
Antal anställda totalt 31.12		4 817	4 981
Antal anställda i Finland (cirka)		4 001	4 305
Utdelning totalt	mn €	0	0
Utdelning till staten	mn €	0	0
Investeringar	mn €	330	82

* Ägarstyrningen rapporterar rörelsevinsten som innefattar bl.a. värdeförändringar på derivat och försäljningsvinster.

** Innefattar beräknade leasingavgifter för de kommande sju åren.

matartrafikkapaciteten utökar och förnyar bolaget sin flotta för Europatrafiken. De mindre plan med smal flygplanskropp som använts i den regionala trafiken ersätts med sex större A321-plan med smal flygplanskropp, som delvis leasas jämte manskap. Dessutom har bolaget beslutat att under 2017 utöka antalet stolar i planen med smal flygplanskropp och på så vis höja kapaciteten.

A350-planens bränsleförbrukning per stol är en fjärdedel mindre än hos de bredbukiga A340-plan som försvinner från flottan och de är kostnadseffektiva. Materieförnyelsen förbättrar samtidigt bekvämligheten för passagerarna och dem som arbetar i planen och erbjuder bolaget bättre möjligheter att sälja tilläggstjänster. Finnair installerar trådlös bredbandsförbindelse i alla A350-plan.

En ansvarsfull världsmedborgare

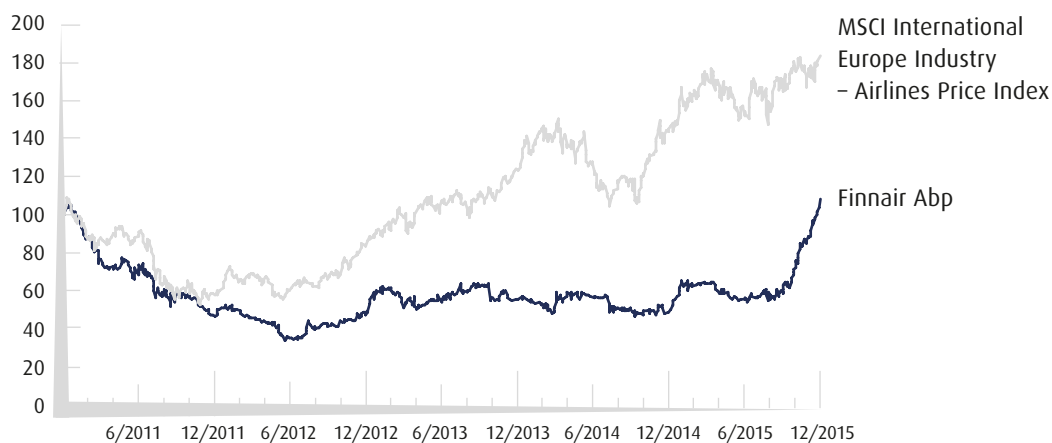
Den nya materielen är viktig för Finnair, inte bara för en lönsam tillväxt utan också med tanke på ansvarsfullheten: genom att operera med miljövänlig materiel svarar Finnair på förväntningarna på en mera ansvarsfull flygtrafik. Bolagets mål är att minska sina CO₂-utsläpp med 20 procent per såld tonkilometer före 2017

jämfört med nivån 2009. Bolaget samarbetar med aktörer och myndigheter i branschen för att minska flygets klimatpåverkan. Bland FN:s mål Sustainable Development Goals plockar Finnair ut dem som är mest väsentliga med tanke på den egna verksamheten och bearbetar dem. När det gäller socialt ansvar satsar bolaget på att utveckla arbetshälsan och ledarskapet.

I sin ansvarsrapportering började Finnair tillämpa standarden GRI G4 och uppdaterade sin väsentlighetsanalys av företagsansvaret. De mest väsentliga temana är miljö, ekonomi, etisk affärsverksamhet och ansvarsfull upphandling, personalen samt kunden. De viktigaste konsekvenserna av företagsansvaret har att göra med att säkerställa kundernas och personalens säkerhet, upprätthålla bolagets ekonomiska konkurrenskraft och dess roll i det finländska samhället samt att fortlöpande förbättra bränsleeffektiviteten.

Organisationen CDP har utsett Finnair till av de ledande företagen i Norden i fråga om rapportering av information i anslutning till klimatförändringen. World Airline Awards belönade Finnair för sjätte gången i rad som Nordeuropas bästa flygbolag. Priset är baserat på en global enkät som besvarades av cirka 18 miljoner passagerare från mer än 160 länder.

AKTIEKURSENS UTVECKLING 2011–2015

MÅLET MED DEN UPPDATERADE STRATEGIN ÄR TILLVÄXT OCH KONTINUERLIG LÖNSAMHET

MARKNADSSITUATIONEN I ENERGISEKTORN HAR sedan länge inneburit utmaningar. År 2015 syntes inga positiva tecken i utvecklingen i och med att partipriset på el fortsatte att sjunka. Några snabba korrigerande åtgärder är inte heller att vänta.

Fortums uppdaterade strategi publicerades i februari 2016. Fortum strävar genom sin strategi efter att bemöta det eventuellt bestående svaga läget på marknaden och försöker därmed söka tillväxt i sådan affärsverksamhet som inte är beroende av elmarknadspriset i de nordiska länderna. Fortums vision är att vara en föregångare inom ren energi. Hållbar utveckling och utsläppsfri produktion är fortfarande hörnstenar i Fortums strategi. Strategin grundar sig tydligare än förut på en stadig förbättring av effektiviteten och omstrukturering samt på tillväxt inom sol- och vindkraft och hållbara lösningar för ren energi i städerna. Eventuella investeringar i miljardklassen är riktade till de här helheterna. Dessutom strävar Fortum efter att utveckla helt nya affärsverksamheter inom energi. Strategin bygger på megatrender såsom klimatförändring, knappa resurser, återvinningsekonomi, digitalisering och urbanisering. Ur dessa utvecklas ökande möjligheter till

affärsverksamhet och för Fortum är det ytterst viktigt att lyckas dra nytta av dem. Fortum omstrukturerade också sin affärsverksamhet och sin ledningsgrupp för att stödja den uppdaterade strategin.

Utöver de strategiska riktlinjerna uppdaterade Fortum också sina finansiella mål. Den målsatta nivån för avkastningsprocenten på sysselsatt kapital sjönk till 10 procent från tidigare 12 procent, vilket speglade det mycket svåra läget på marknaden. Med tanke på uppnåendet av målen är det viktiga hur eventuella tillväxtinvesteringar ska riktas och den räntabilitet som de erbjuder. Försäljningen av överföringsverksamheten stärkte balansräkningen och det ger Fortum en mycket god finansiell ställning när det gäller genomförandet av strategin. Målförhållandet mellan nettoskulden och rörelseresultatet kvarstod på 2,5. Det är därmed möjligt att omfördela kapital på 4–6 miljarder euro.

Den förnybara energin och främjandet av den har förändrat marknaden. Detta har inneburit utmaningar för den traditionella el och värmeproduktionens lönsamhet. Även den snabba prissänkningen på råvaror har inneburit utmaningar för energiindustrin. Fortum fortsätter att förbättra produktiviteten och konkur-

renskraften och strävar efter att sänka de fasta kostnaderna med 100 miljoner euro under 2016–2017. Fortlöpande effektivitetssträvan och ett nytt sparprogram kombinerat med en stark balansräkning ger en buffert för den utmanande marknadssituationen.

Investeringsprogrammet i Ryssland avslutades i början av 2016

Fortum avslutade sitt investeringsprogram på 4,5 miljarder i Ryssland i början av 2016. År 2015 stod Rysslandsdivisionen för omkring en fjärdedel av bolagets rörelsevinst. Den svaga rubeln och den ryska ekonomiska krisen medförde fortfarande stora utmaningar för Fortums verksamhet i Ryssland. Fortum lyckades dock förbättra divisionen Russias rörelseresultat. Det ökade med 40 miljoner euro och uppgick till 201 (161) miljoner euro. Målet för divisionen Russia är att uppnå en rörelsevinstnivå på 18,2 miljarder rubel under 2017–2018. Viktiga faktorer med tanke på affärsverksamheten i Ryssland är den ekonomiska tillväxten, kursen på rubeln, utvecklingen i fråga om regleringen av fjärrvärmemarknaden samt utvecklingen av parti- och kapacitetsmarknaden för el.

Marknadssituationen förblev utmanande

Fortums operativa resultat var svagt 2015. Bolagets omsättning för de kvarvarande verksamheterna sjönk till 3459 (4088) miljoner euro till följd av de låga elpriserna och den försvagade rubeln. Utöver den minskade omsättningen påverkades resultatet av en nedskrivning i samband med att reaktorerna 1 och 2 vid Oskarshamns kärnkraftverk stängdes. Elpriset påverkades av de höga produktionsmängderna av vattenkraft, det milda vädret, den ökade produktionen av subventionerad vindkraft samt de sänkta råvarupriserna. Lönsamheten försvagades också av den ökade kostnadsbördan, i synnerhet för produktionen av kärnkraft i Sverige. Den rörelsevinst som Fortum rapporterat för de kvarvarande verksamheterna uppgick till -150 (1296) miljoner euro och den jämför-

FORTUM ABP

STRATEGISKT INTRESSE I INNEHAVET

Trygga en tillräcklig elproduktion även under exceptionella förhållanden

STYRELSEORDFÖRANDE

Sari Baldauf

STYRELSELEDAMÖTER

Minoo Akhtarzand, Heinz-Werner Binzel, Eva Hamilton, Kim Ignatius, Tapio Kuula, Veli-Matti Reinikkala, Jyrki Talvitie

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Pekka Lundmark

BRANSCH

Allmännyttliga tjänster

Statens ägarandel 50,8 %

NYCKELTAL		2015	2014
Omsättning (kvarvarande verksamhet)	mn €	3702 (3459)	4751 (4088)
Rörelsevinst (kvarvarande verksamhet)	mn €	4245 (-150)	3428 (1296)
Rörelsevinst %	%	115	72,2
Jämförbar rörelsevinst (kvarvarande verksamhet)	mn €	922 (808)	1351 (1085)
Balansomslutning	mn €	22767	21375
Soliditet	%	61	51
Nettoskuldssättningsgrad	%	-15,8	39
Avkastning på eget kapital	%	33,6	30,2
Avkastning på sysselsatt kapital	%	22,7	19,5
Antal anställda totalt		7835	8592
Antal anställda i Finland		1959	2040
Utdelning totalt	mn €	977	1155
Utdelning till staten	mn €	496	586
Investeringar	mn €	626	774

bara rörelsevinsten för de kvarvarande verksamheterna till 808 (1085) miljoner euro. År 2015 avslutade bolaget försäljningen av eldistributionsverksamheten. För försäljningen av de svenska näten bokförde Fortum en försäljningsvinst på 4,3 miljarder euro, vilket stärkte bolagets resultat och balans. I slutet av 2015 var nettoskulden i relation till rörelseresultatet -0,5 och nettokassan uppgick till över 2 miljarder euro.

Aktiekursen har sjunkit med 23 procent under 2015. Enligt aktiekursen i slutet av 2015 hade utdelningen sjunkit till 1,1 euro per aktie och avkastningen på utdelningen var 7,9 procent.

Föregångare inom ren energi

Fortum har i enlighet med sin vision ställt upp ambitiösa mål för att lyckas i sin bransch som producent av ren energi. Den nya strategins affärsmöjligheter utvecklas ur dämpandet av klimatförändringen och möjligheterna som de knappa resurserna ger. I och med klimatmålen förväntas världens energisystem bli allt mindre inriktat på kol och kunderna blir allt mer medvetna också om sina egna lösningar. Energiproduktionen splittras och de växande städerna behöver nya hållbara lösningar. Fortum är med den nya strategin bättre positione-

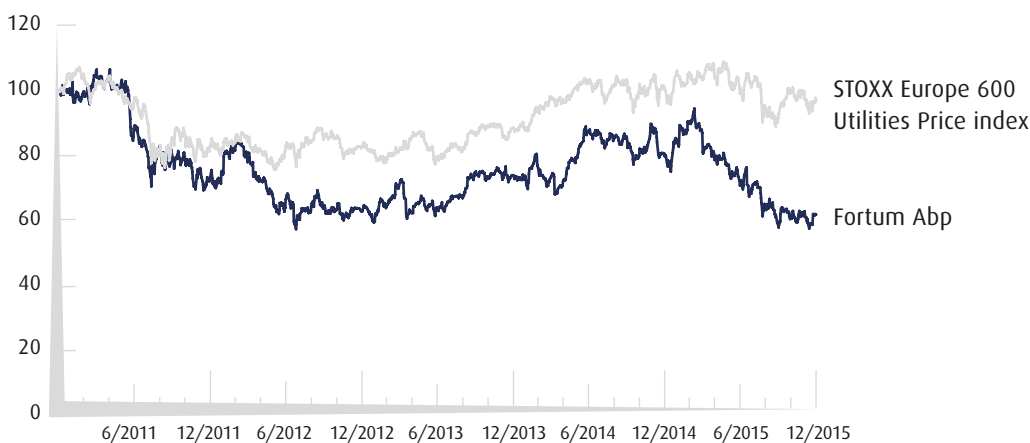
rat än tidigare i den föränderliga energisektorn för att kunna dra nytta av de affärsmöjligheter som megatrenderna inom företagsansvaret för med sig.

Fortums elproduktion var med Ryssland inräknat koldioxidfri till ca 64 procent.

Fortum har ställt upp tydliga mål för att minska sina utsläpp av växthusgaser och förbättra energieffektiviteten och målen uppnåddes för 2015.

I fråga om det sociala ansvaret betonades fortfarande säkerheten i arbetet. Fortum lyckades hålla den egna personalens arbets säkerhet på en god nivå och förbättra entreprenörernas arbets säkerhet. När det gällde att minska antalet allvarliga olyckor nådde bolaget däremot inte sitt mål. Säkerheten betonas fortfarande som en viktig del i Fortums hela företagsansvar. Bolagets mål är att vara fritt från allvarliga olyckor före 2020. Bolaget har inkluderat personalens välmående i koncernstyrkortet för 2016. Fortum tillämpar ett människorättsperspektiv som ett led i bedömningen av mark- och motpartsriskerna och investeringsprojekten samt på de krav som ställs på auditeringen av underleverantörskedjor och på leverantörerna. Människorättsperspektivet understryks ytterligare då verksamheten eventuellt utvidgas t.ex. i Indien eller till andra länder utanför den nuvarande hemmamarknaden.

AKTIEKURSENS UTVECKLING 2011-2015

NESTE

REKORDHÖG JÄMFÖRBART RÖRELSERESULTAT, ALLA AFFÄRSOMRÅDEN FÖRBÄTTRADE

NESTE ÄR ETT BOLAG FÖR OLJERAFFINERING och förnybara lösningar. Bolaget erbjuder produkter för renare trafik och industri. Bolaget ändrade namn från Neste Oil till Neste 2015. Bolagets produktion av förnybara bränslen har ökat de senaste åren och bolagets mål är att växa även som tillverkare av andra produkter som baserar sig på förnybara råvaror, såsom olika biobaserade produkter för den kemiska industrin.

Nestes traditionella oljeraffinaderier ligger i Borgå och Nådendal och de har en produktionskapacitet på sammanlagt cirka 15 miljoner ton per år. Bolagets två raffinaderier för förnybar diesel finns i Singapore och Rotterdam i Holland. Också vid raffinaderiet i Borgå tillverkas förnybar diesel. Nestes produktionskapacitet för förnybar diesel är 2,4 miljoner ton per år.

Neste är med i följande ansvarsfullhetsindex: The Global 100, Dow Jones Sustainability Index, CDP Forest, CDP Climate Change, Storebrand fond för hållbar utveckling och STOXX Global ESG Leaders. Bolaget för aktivt diskussioner med olika intressentgrupper. Utifrån dessa diskussioner preciserade bolaget rapporteringen av ansvarsarbetet till två teman: klimat och resurseffektivitet samt en ansvarsfull leveranskedja.

År 2015 utarbetade bolaget en ansvarsfullhetsrapport för första gången med iakttagande i tillämpliga delar av GRI:s (Global Reporting Initiative) G4-anvisningar.

I sin förädling använder bolaget endast 100-procentigt certifierad palmolja. Neste uppnådde i förtid förmåga att använda endast avfalls- och biprodukter som råvara i sin produktion. Bolaget optimerar dock användningen av olika råvaror i enlighet med marknadsläget. Andelen avfalls- och biprodukter var 68 procent av användningen av förnybara råvaror 2015.

Nestes vision är att skapa ansvarsfulla alternativ varje dag. Bolaget har två strategiska mål. Bolaget vill vara den ledande aktören i Östersjöområdet och vill växa på den globala marknaden för förnybara råvaror. Utöver förnybara bränslen har bolaget som mål att växa inom den kemiska industrin. Då kan förnybara produkter ersätta fossila råvaror vid tillverkningen av till exempel plaster, färger och lim.

I september 2015 ordnade Neste en kapitalmarknadsdag, där bolaget utöver sina två strategiska mål meddelade att målet är att 20 procent av försäljningen inom segmentet förnybara produkter ska komma från tillämpningar utanför trafiken före 2020. Dessutom är

Nestes mål att den jämförbara rörelsevinsten för segmentet förnybara produkter ska öka med 100 miljoner euro före 2020.

Neste fattade för flera år sedan beslut om att investera i förnybara bränslen. År 2015 var omsättningen för detta segment cirka 2,4 miljarder euro och bolaget är världsledande aktör inom förnybara bränslen. Marknaden är global. Detta berättar att genom att behålla fokus enbart i Finland förlorar man många möjligheter eller rentav hela segment.

Marknadsmiljö, ekonomi och ansvarsfullhet

Till de marknadsfaktorer som i första hand påverkar Nestes resultat hör de internationella raffineringsmarginalerna, prisskillnaden mellan Brent-råolja från Nordsjön och den tyngre ryska råoljan (REB), valutakursskillnaden mellan USA-dollar och euro samt prisskillnaderna mellan växtolja, mellan växtolja och fossila oljor samt marginalerna för biodiesel.

Förändringar i priset på råolja, balansen mellan utbud och efterfrågan och osäkerheten i det politiska beslutsfattandet i anslutning till biobränsleförpliktelserna, Förenade staternas skattelättnad Blender's Tax Credit och andra incitament påverkar marknaden för oljeprodukter och förnybara bränslen.

År 2015 använde Neste 68 (62) procent avfalls- och biprodukter och råvaruflöden som råvara vid produktionen av förnybara bränslen. Ansvarsfullhet är kärnan i Nestes strategi. Väsentlighetsanalysen i anslutning till ansvarsfullheten uppdateras vartannat år i bolaget. Den senaste uppdateringen gjordes i slutet av 2014 och i början av 2015. Ekonomiskt ansvar och teman som berör materialeffektivitet och mänskliga rättigheter fick klart större vikt än tidigare. Bolaget uppdaterar väsentlighetsanalysen 2016.

En betydande del av Nestes ansvarsarbete går ut på att påverka intressentgrupper. Bolaget eftersträvar en aktiv dialog med intressentgrupperna. Här är bolagets mål att berätta om sin egen verksamhet och andra sidan lyssna på intressentgruppernas åsikter om bolagets sätt att agera.

NESTE ABP

STRATEGISKT INTRESSE I INNEHAVET

Trygga den rikstäckande bränsleförsörjningen med beaktande av försörjningsberedskapspekter

STYRELSEORDFÖRANDE

Jorma Eloranta

STYRELSELEDAMÖTER

Maija-Liisa Friman, Laura Raitio, Jean-Baptiste Renard, Willem Schoeber, Kirsi Sormunen, Marco Wiren

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Matti Lievonen

BRANSCH

Energiindustri

Statens ägarandel 50,1 %

NYCKELTAL		2015	2014
Omsättning	mn €	11 131	15 011
Rörelsevinst	mn€	699	150
Rörelsevinst %	%	6,3	1,0
Balansomslutning	mn €	6 793	6 494
Soliditet	%	45,7	41,0
Nettoskuldssättningsgrad	%	41,6	61,0
Avkastning på eget kapital	%	19,5	2,1
Avkastning på sysselsatt kapital	%	14,7	3,3
Antal anställda totalt		4 856	4 833
Antal anställda i Finland	mn€	3 279	3 309
Utdelning totalt	mn€	256	166
Utdelning till staten	mn€	128,5	83,5
Investeringar	mn€	505	272

I februari 2015 ordnade Neste en workshop för intressentgrupper där företrädare för de viktigaste intressentgrupperna gav respons på bolagets väsentlighetsanalys. Utifrån diskussionen ansåg intressentgrupperna att det ekonomiska ansvaret är det viktigaste delområdet inom ansvarsarbetet. Dessutom förväntas bolaget beakta sociala aspekter på leveranskedjan i högre grad än förr. Av bolaget förväntas också klimatpolitiska linjer. Intressentgrupperna efterlyste också en kundaspekt på bolagets värdekedjetänkande och efterlyste information för kunderna som stöd för ett ansvarsfullt beslutsfattande.

I december 2015 avgav bolaget en utfästelse om de mänskliga rättigheterna som omfattar hela koncernen. Detta är en ansvarsgärning. Den strategiska ansvarsfullheten har öppnat betydande nya affärsverksamhetsmöjligheter för Neste.

Det ekonomiska året 2015

Nestes jämförelsebara rörelsevinst 2015, 925 (583) miljoner euro, var den bästa någonsin trots det historiskt omfattande driftstoppet i raffinaderiet i Borgå. Det låga oljepriset ökade efterfrågan på oljeprodukter på världs-

marknaden. Den ökade efterfrågan stärktes särskilt av referensmarginalen för bensin, som växte med mer än 5 dollar. Till den positiva resultatutvecklingen bidrog också den starka dollarn samt de växande biobränsleförpliktelserna i USA och EU. Det låga oljepriset stödde också raffineringens lönsamhet. Omsättningen minskade till följd av det sänkta oljepriset.

Den jämförbara rörelsevinsten för 2015 för segmentet oljeprodukter var 439 (285) miljoner euro, för förnybara produkter 402 (239) miljoner euro och för detaljhandeln 84 (68) miljoner euro. Trots den positiva utvecklingen för förnybara produkter är det fortfarande oljeprodukter som genererar den största delen av bolagets operativa rörelsevinst.

Nestes skuld utgjorde en andel om 29,4 (37,9) procent av det totala kapitalet, dvs. den låg inom det mål på 25–50 procent som bolaget uppgett. Avkastningen på bolagets sysselsatta kapital efter skatter (ROACE) överskred för första gången 15 procent då den strategiska målnivån var 16,3 (10,1) procent.

Investeringarna 2015 uppgick till 505 (272) miljoner euro.

Neste avstod från resultatstyrningen i början av 2015.

AKTIEKURSENS UTVECKLING 2011–2015

ALTIA ABP

STYRELSEORDFÖRANDE

Sanna Suvanto-Harsaae

STYRELSELEDAMÖTER

Kim Henriksson, Minna Huhtaniska,
Annikka Hurme, Jarmo Kilpelä, Kasper Madsen

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Pekka Tennilä

BRANSCH

produktion, marknadsföring, försäljning, export och import av alkoholdrycker samt produktion och försäljning av industriella produkter och tjänster

NYCKELTAL		2015	2014
Omsättning	mn €	380,7	426,3
Rörelsevinst	mn €	25,3	-18,6
Rörelsevinst %	%	6,6	-4,4
Balansomslutning	mn €	466,7	501,5
Soliditet	%	36,6	28,7
Nettoskuldssättningsgrad	%	11,9	34,2
Avkastning på eget kapital	%	13,4	-11,6
Avkastning på sysselsatt kapital	%	10,8	-3,5
Antal anställda totalt		879	987
Antal anställda i Finland		470	498
Utdelning totalt	mn €	10,4	0
Utdelning till staten	mn €	10,4	0
Investeringar	mn €	11,3	16,7

Statens ägarandel 100 %

NÄR DET GÄLLER STARKA ALKOHOLDRYCKER och viner är Altia marknadsledande i Norden och Baltikum. Altia har inte längre någon strategisk betydelse för staten och riksdagen har godkänt att kravet på kvalificerad majoritet i Altia slopas.

Tydlig förbättring i lönsamheten

År 2015 sjönk Altias omsättning med 10,7 procent från året innan. Omsättningen av alkoholprodukterna stannade under föregående års nivå på grund av en fokusering av produktportföljen och den avslutade avtalsproduktionen vid den danska fabriken i Svendborg. År 2016 förutspås omsättningen minska mindre än 2015.

År 2015 var det centrala målet att förbättra lönsamheten. Till följd av effektiviseringen ökade rörelsevinsten utan poster av engångskaraktär till 23,6 (17,9) miljoner euro. År 2016 förväntas rörelsevinsten utan poster av engångskaraktär och den relativa lönsamheten förbättras jämfört med föregående år förutsatt att marknaden inte försvagas.

Altias balans stärktes och likviditeten var god. Nettokassaflödet från affärsverksamheten var 34,8 (17,1) miljoner euro. För investeringar användes 11,3 (16,7)

miljoner euro och de hänförde sig i första hand till en renovering av det gamla kraftverket vid fabriken i Koskenkorva och förbättring av den operativa effektiviteten i Rajamäki. Året innan användes investeringarna främst för ett biokraftverk vid fabriken i Koskenkorva.

I Rajamäki producerades 64,4 (65,7) miljoner liter starka alkoholdrycker och viner och i Tabasalu i Estland producerades 5,0 (5,0) miljoner liter. För fabriken i Koskenkorva köpte Altia nästan 191 miljoner kilo korn, vilket är ungefär 15 procent av Finlands totala kornskörd.

Ökad transparens inom företagsansvaret

Altia började rapportera om målsättningarna för företagsansvaret och hur de framskrider. Personalens välmående och ett gott ledarskap hör till bolagets viktigaste ansvarsteman. En enkät för intressentgrupperna genomfördes för andra gången och utifrån den skapades en väsentlighetsanalys och en väsentlighetsmatris. Koldioxidutsläppen från det nya biokraftverket vid Altias destillationsanläggning i Koskenkorva minskade med 35 procent och fabriken självförsörjning av energi ökade från 20 procent till 46 procent 2015.

ARCTIA AB

STRATEGISKT INTRESSE I INNEHAVET

Säkerställa vintersjöfarten för Finlands näringslivs transportbehov

STYRELSEORDFÖRANDE

Christer Granskog

STYRELSELEDAMÖTER

Maire Laitinen, Ilpo Nuutinen,
Antti Pankakoski, Päivi Söderholm

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Tero Vauraste

BRANSCH

Specialrederi

NYCKELTAL		2015	2014
Omsättning	mn €	62,1	61,3
Rörelsevinst	mn €	18,1	16,8
Rörelsevinst %	%	29,1	27,4
Balansomslutning	mn €	193,9	185,7
Soliditet	%	73,1	72,7
Nettoskuldssättningsgrad	%	-16,9	-15,6
Avkastning på eget kapital	%	10,6	10,0
Avkastning på sysselsatt kapital	%	11,8	11,3
Antal anställda totalt		273	261
Antal anställda i Finland		273	261
Utdelning totalt	mn €	7,5	7,9
Utdelning till staten	mn €	7,5	7,9
Investeringar	mn €	14,7	15,6

Statens ägarandel 100 %

ARCTIA ÄR ETT SPECIALREDERI SOM TILLHANDAHåller isbrytartjänster samt specialtjänster med isbrytare/offshorefartyg. Isbrytningen stod för 39 procent av bolagets omsättning och 33 procent av rörelsevinsten 2015. De senaste åren har offshoreverksamheten varit viktig för bolagets resultat.

Fortsatt stabilt resultat

Den goda nyttjandegraden ökade bolagets omsättning och rörelsevinst jämför med föregående period. Räkenskapsperiodens resultat steg till rekordhöga 14,6 (12,9) miljoner euro. Isvintern var exceptionellt mild, men Arctia lyckades hålla fartygsbeståndets nyttjandegrad på god nivå genom att operera med tre fartyg utanför isbrytarsäsongen. Detta möjliggjordes av att isbrytaren Otso byggts om till en polarisbrytare och av fartygets avtal om ice management-uppgifter utanför den grönländska kusten. Det stabila resultatet innebar att bolaget balansräkning var stark. Kapitalstrukturen kommer dock att förändras när bolaget köper isbrytaren Polaris av Trafikverket. Polaris övergår i bolagets ägo närdens stårklar 2016. När fartygsbeståndet blir äldre kommer den nya isbrytaren att förbättra isbrytarservicen i Östersjön.

Marknadsförändringen förutsätter nya tillväxtområden

Arctias mål är att effektivt trygga den finländska sjötrafiken, förbättra kostnadseffektiviteten samt skapa nya tillväxtpotentialer. Marknadsläget på den polara marknaden var utmanande eftersom priset på olja och råvaror sjunkit drastiskt. Bolagets avtalsstock för 2016 är bra, men när Shells ice management-avtal avslutats och verksamheten på den arktiska offshore-marknaden framför allt i Nordamerika dämpats krävs att bolaget förmår utveckla ersättande affärsverksamhet samt bredda kundunderlaget. Framtidens utmaning är att upprätthålla fartygsflottans nyttjandegrad samt lönsamhet.

Under verksamhetsåret har Arctia klarlagt väsentliga företagsansvarsfrågor och företagsansvarets ställning inom ledningssystemet och strategin. Genom sin affärsverksamhet tryggar Arctia miljösäkerheten på känsliga havsområden. För Arctia är säkerheten, såväl arbetarskyddet som miljösäkerheten, utgångspunkt för all verksamhet. I företagsansvaret som helhet framhävs kraftigare än tidigare kunderna och växelverkan med intressentgrupper.

BOREAL VÄXTFÖRÄDLING AB

STRATEGISKT INTRESSE I INNEHAVET

Säkerställa förädlingen av de växtsorter som lämpar sig för produktion i det nordiska klimatområdet samt bevarandet av äganderätten till förädlingsmaterialet för att marknaden ska fungera. Tillgången till sorterna är också viktig med tanke på försörjningsberedskapen

STYRELSEORDFÖRANDE

Riitta Mynttinen

STYRELSELEDAMÖTER

Markus Eerola, Pekka Hurtola, Jyrki Lepistö, Birgitta Vainio-Mattila

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Markku Äijälä

BRANSCH

Förädling och marknadsföring av kulturväxter

NYCKELTAL		2015	2014
Omsättning	mn €	10,4	9,8
Rörelsevinst	mn €	0,5	0,5
Rörelsevinst %	%	4,8	5,5
Balansomslutning	mn €	10,5	10,5
Soliditet	%	83,5	79,9
Nettoskuldsättningsgrad	%	-17,3	-25,9
Avkastning på eget kapital	%	5,6	7,3
Avkastning på sysselsatt kapital	%	6,2	8,3
Antal anställda totalt		73	72
Antal anställda i Finland		73	72
Utdelning totalt	mn €	0,23	0,3
Utdelning till staten	mn €	0,14	0,2
Investeringar	mn €	1,7	1,7

Statens ägarandel 60,75 %

BOREAL VÄXTFÖRÄDLING AB FÖRÄDLAR OCH marknadsför jordbruksgrödor som lämpar sig för odlingsförhållandena i Finland och andra nordliga områden. I hemlandet behöll Boreal sin starka marknadsställning 2015. Marknadsandelen för sädeslag uppgick till 56 (57) procent. Marknadsandelen för vallväxter var över 70 procent. På exportmarknaden var utvecklingen positiv, i synnerhet i Sverige, Estland och Litauen.

Bolagets verksamhetsförutsättningar tryggs genom förvärv av åkrar

År 2015 ökade omsättningen med 6,4 procent jämfört med föregående år och uppgick till 10,4 miljoner euro. Orsaken var en ökning av försäljningen av utsäde och av försäljningen av växtförädlingsjänster till Försörjningsberedskapscentralen. Rörelsevinsten var på samma nivå som året innan, 0,5 miljoner euro, vilket är 4,8 (5,5) procent av omsättningen. Soliditeten förblev hög och var 83,5 (79,9) procent.

Boreal har moderniserat sina växthus och tagit i bruk jordvärme som energikälla. Bolaget har också i betydande utsträckning förvärvat åkermark för växtförädlingen.

Bolaget strävar fortfarande efter tillväxt på exportmarknaden.

Företagsansvar med fokus på hållbar utveckling och resurseffektivitet

Med växtförädling förbättrar man odlingsvillkoren på ett hållbart sätt och främjar ett hållbart nyttjande av naturresurser. Klimatförändringen, det tilltagande globala behovet av livsmedelsproduktion och en ökad självförsörjning av protein är utmaningar som bolaget försöker bemöta. Viktiga teman inom företagsansvaret är även frågor som gäller personalen och ärliga och etiska handlingssätt. Bolaget förbättrar sin energi- och materialeffektivitet.

EKOKEM ABP

STYRELSEORDFÖRANDE

Juha Vanhainen

STYRELSELEDAMÖTER

Pia Björk, Leena Karessuo,
Marko Hyvärinen, Tiina Tuomela

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Karri Kaitue

BRANSCH

Miljöaffärsverksamhet, energiproduktion

NYCKELTAL		2015	2014
Omsättning	mn €	258,3	200,8
Rörelsevinst	mn €	17,4	35,2
Rörelsevinst %	%	6,8	17,5
Balansomslutning	mn €	440,4	310,5
Soliditet	%	39,1	55,9
Nettoskudsättningsgrad	%	66,0	20,6
Avkastning på eget kapital	%	6,0	17,1
Avkastning på sysselsatt kapital	%	6,9	16,2
Antal anställda totalt		677	465
Antal anställda i Finland		323	324
Utdelning totalt	mn €	7,0	11,3
Utdelning till staten	mn €	2,4	3,8
Investeringar	mn €	117,0	16,6

Statens ägarandel 34,08 %

EKOKEM ÄR EN PRODUCENT AV HELHETS-koncept för krävande miljöunderhåll. Bolagets styrka är sakkunskap och personlig kundservice. Kärnkompetensen omfattar behandling av miljöfarligt avfall, återvinning av avfall, energiproduktion, sanering av förorenad jord och förorenat grundvatten samt miljöbyggnad och anknytande tjänster.

Ekokem – ett växande bolag inom återvinningsekonomi

Ekokems omsättning ökade 2015 med 29 procent jämfört med föregående år till 258,3 miljoner euro. Detta var i första hand en följd av köpet av den danska Nordkoncernen. Rörelsevinsten sjönk till 17,4 miljoner euro från föregående års nivå (35,2). Den minskade rörelsevinsten var en följd av den lägre prisnivån på el och fjärrvärme jämfört med året innan och av periodis-

ka problem med nyttjandegraden för anläggningarna. Bolaget fortsätter att förbättra kostnadseffektiviteten och anläggningarnas nyttjandegrad.

Ekokem bygger ett ekoraffinaderi och ett plastraffinaderi i Riihimäki. De här investeringarna utökar bolagets affärsverksamhet inom återvinningsekonomin betydligt.

Ekokems strategi siktar på fortsatt tillväxt. Bolaget har av denna orsak inlett en utredning om sin kapitalstruktur och målet är att garantera att det finns resurser för bolagets utveckling också i fortsättningen.

Teman för företagsansvaret

Centrala teman för Ekokems företagsansvar är bevarande av naturresurserna och återvinning av avfall, verksamhetens miljöpåverkan, säkerhet, ekonomiskt ansvar, ansvar för personalen och samhällsverksamhet.

GASUM OY**STRATEGISKT INTRESSE I INNEHAVET**

Säkerställa tillgången till gas och statens bestämmanderätt och aktiemajoritet i bolag som äger överföringsnät där gasen fås från olika källor

STYRELSEORDFÖRANDE

Juha Rantanen

STYRELSELEDAMÖTER

Timo Koponen, Charlotte Loid,
Päivi Pesola, Jarmo Väisänen

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Johanna Lamminen

BRANSCH

Naturgas och biogas

NYCKELTAL

		2015	2014
Omsättning	mn €	915,4	1 079,0
Rörelsevinst	mn €	126,3	5,1
Rörelsevinst %	%	13,8	0,5
Balansomslutning	mn €	1 425,5	1621,1
Soliditet	%	39,4	28,4
Nettoskuldssättningsgrad	%	118,0	142,5
Avkastning på eget kapital	%	22,0	-1,1
Avkastning på sysselsatt kapital	%	10,8	0,6
Antal anställda totalt		319	319
Antal anställda i Finland		267	275
Utdelning totalt	mn €	50,0	20,0
Utdelning till staten	mn €	50,0	15,0
Investeringar	mn €	45,6	51,5

Statens ägarandel 100 %

FINSKA STATEN KÖPTE OAO GAZPROMS ägarandel på 25 procent den 15 januari 2016 och blev därmed den enda ägaren av Gasum. Staten äger Gasum via specialuppgiftsbolaget Gasonia, som skött aktieförvärven genom finansiering i form av lån.

Biogas och lng som motorer för tillväxten

Förbrukningen av naturgas i Finland sjönk med cirka 11 procent jämfört med året innan och uppgick till 26,0 (29,3) TWh. Försäljningen av naturgas minskade särskilt inom den kombinerade el- och värmeproduktionen till följd av det varma vädret. Rörelsevinsten förbättrades betydligt tack vare försäljningsvinsten från försäljningen av de lokala distributionsnäten. I december 2015 ändrades anskaffningsavtalet med Gazprom så att anskaffningspriset på gas ska vara mindre bundet till oljepriset och grundpriset sjunker. Detta förbättrar konkurrenskraften för naturgas i Finland.

Gasums affärsverksamhet med biogas växte kraftigt under 2015. Leveranserna av biogas uppgick till 40,8 (26,3) GWh. Användningen av biogas ökade inom industrin, värmebolagen och trafiken.

År 2015 ökade leveranserna av LNG och uppgick till 376 700 (284 000) ton. Det är tänkt att bolagets terminal i Björneborg ska bli klar 2016 och samföretaget Mangas terminal i Torneå uppskattas bli klar 2018.

Årsomsättningen för Gasums dotterbolag Gasbörsen Ab uppgick 2015 till 992 (1891) GWh, vilket motsvarar 4 (6) procent av andelen naturgas som används i Finland.

Inom företagsansvaret ligger fokus på miljövänlighet och driftssäkerhet

Teman för Gasums företagsansvar är en kolneutral framtid, innovationer, ett bättre samhälle tillsammans med intressentgrupperna, säkerhet och driftssäkerhet samt förståelse av livscykeffekter.

KEMIJOKI OY

STYRELSEORDFÖRANDE

Matti Ruotsala

STYRELSELEDAMÖTER

Risto Andsten, Elina Engman,
Tapio Jalonen, Tapio Korpeinen,
Pekka Manninen, Jukka Ohtola

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Tuomas Timonen

BRANSCH

Energiproduktion

NYCKELTAL		2015	2014
Omsättning	mn €	38,7	38,6
Rörelsevinst	mn €	2,7	-6,2
Rörelsevinst %	%	7,0	-16,1
Balansomslutning	mn €	474,2	452,9
Soliditet	%	18,0	17,0
Nettoskuldsättningsgrad	%	442,2	476,2
Avkastning på eget kapital	%	1,0	-12,5
Avkastning på sysselsatt kapital	%	0,6	-1,4
Antal anställda totalt		42	78
Antal anställda i Finland		42	78
Utdelning totalt	mn €	0,8	0,7
Utdelning till staten	mn €	0,4	0,4
Investeringar	mn €	33,3	14,4

Statens ägarandel 50,1 %

KEMIJOKI OY BEDRIVER PRODUKTION AV VATTENkraft och bolaget har sammanlagt 20 kraftverk vid Kemi älv, Kymmene älv och Lieksa älv. Den el som bolaget producerar säljs till ägarna till självkostnadspris i förhållande till ägarnas innehav av vattenkraftsaktier. Den nya verksamhetsmodellen innebär att bolaget köper en betydande del av funktionerna som tjänster av sina avtalsparter.

Den förnyade maskinparken garanterar kostnadseffektivitet och god nyttjandegrad

År 2015 uppgick Kemijoki Oy:s produktion av vattenkraft till 5,3 TWh, vilket ligger cirka 20 procent över den genomsnittliga produktionen (4,4 TWh). Av elen producerades cirka 90 procent vid Kemi älv och de resterande 10 procenten i kraftverken vid Lieksa och Kymmene älv. Bolagets elproduktion 2015 motsvarade cirka en tredjedel av den el som producerats med inhemsk

vattenkraft. Den totala nyttjandegraden för kraftverken ligger fortfarande på en god nivå.

Bolagets ökade rörelsevinst 2015 berodde på vinst vid försäljning av anläggningstillgångar. Bolaget har fokuserat på elproduktion och under räkenskapsperioden sålt det regionala elnätet.

Kemijoki Oy har för närvarande en totaleffekt på cirka 1150 MW. Maskinerna i Taivalkoski kraftverk genomgår en grundlig upprustning under 2015–2017. Behandlingen av tillståndet för Sierilä kraftverk är ännu inte slutförd.

Inom företagsansvaret läggs fokus på vattendragens kvalitet och fiskbeståndens utveckling

Under 2015 deltog bolaget fortfarande i projekt för att utveckla fiskbestånden. Det fortlöpande arbetet med att förbättra landskapen och vattendragen fortsatte i form av åtgärder för strandskydd, landskapsplanering och röjning.

LEIJONA CATERING OY

STRATEGISKT INTRESSE I INNEHAVET

Trygga försvarsmaktens verksamhet genom att producera nödvändiga kosthållningstjänster under alla förhållanden

STYRELSEORDFÖRANDE

Riitta Laitasalo

STYRELSELEDAMÖTER

Anne Gullsten, Hannu Kuusela,
Sinikka Mustakari, Teemu Penttilä,
Juha Rannikko

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Ritva Paavonsalo

BRANSCH

Förplägnadstjänster

NYCKELTAL		2015	2014
Omsättning	mn €	73,5	66,2
Rörelsevinst	mn €	5,0	4,3
Rörelsevinst %	%	6,8	6,4
Balansomslutning	mn €	27,0	24,4
Soliditet	%	76,4	73,3
Nettoskudsättningsgrad	%	-73,7	-76,3
Avkastning på eget kapital	%	20,8	21,0
Avkastning på sysselsatt kapital	%	26,8	25,7
Antal anställda totalt		462	466
Antal anställda i Finland		462	466
Utdelning totalt	mn €	1,6	1,2
Utdelning till staten	mn €	1,6	1,2
Investeringar	mn €	1,4	0,7

Statens ägarandel 100 %

LEIJONA CATERING OY INLEDDE SIN VERKSAMHET i början av 2012. Under de första verksamhetsåren har bolaget fokuserat på att utveckla strategin, att förnya organisations- och ledningsmodellen och på försäljning och marknadsföring. Bolagets största kund är Försvarsmakten. Bolaget söker tillväxt genom personal- och studentrestauranger. Under 2015 öppnade Leijona Catering fyra nya restauranger. Efter räkenskapsperiodens slut har Leijona Catering öppnat två nya restauranger.

Omsättningen fortsatte att öka

År 2015 ökade omsättningen med 11,0 procent jämfört med föregående år. Omsättningen ökade betydligt till följd av öppnandet av de nya personalrestaurangerna och den ökande övningsverksamheten inom Försvarsmakten. Också rörelsevinsten förbättrades och dess andel av omsättningen var 6,8 (6,4) procent. Omsättningen bedöms öka och lönsamheten stå kvar på en god nivå 2016. Bolagets likviditet var god och soliditeten var 76,4 procent.

År 2015 uppgick investeringarna till totalt ca 1,4 miljoner euro.

I samband med bolagiseringen trädde en skyddstid på fyra år i kraft för den personal som överfördes till bolaget och den upphörde vid utgången av 2015. Partnerskapskontraktet med Försvarsmakten går ut den 31 december 2017 och då får Försvarsmakten börja konkurransutsätta garnisonsrestaurangerna.

Fokus på det som verkligen går att påverka

Leijona Caterings ansvarsarbete omfattar personalen, upphandlingskedjan och miljöansvar och ekonomiskt ansvar. Målet är att fortlöpande minska den miljöbelastning som verksamheten medför i hela livsmedelskedjan. Bolaget förutsätter att miljöfrågorna också beaktas av samarbetsparterna. Uppföljningen av hur miljömålen uppfylls sker systematiskt. De viktigaste nyckeltalen för uppföljningen är förbrukningen av energi och vatten samt avfallsmängden.

Kundorienteringen utvecklas och 2015 utarbetades Leijonas kundlöften tillsammans med personalen.

Alla anställda i bolaget är försäkrade genom en separat sjukkostnadsförsäkring. År 2015 fick bolagets system för arbetshälsa och säkerhet OHSAS 18001-certifiering.

MERITAITO AB

STRATEGISKT INTRESSE I INNEHAVET

Producera sjömätningstjänster för marinens beredskap under alla förhållanden

STYRELSEORDFÖRANDE

Mats Rosin

STYRELSELEDAMÖTER

Taru Keronen, Eeva Niskavaara,
Heikki Martela, Jukka Ohtola

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Jari Partanen

BRANSCH

Farledshållning och sjömätning

NYCKELTAL		2015	2014
Omsättning	mn €	27,5	31,2
Rörelsevinst	mn €	-2,2	0,4
Rörelsevinst %	%	-8,0	1,3
Balansomslutning	mn €	29,8	30,6
Soliditet	%	61,7	67
Nettoskuldssättningsgrad	%	27,1	13,4
Avkastning på eget kapital	%	-11,6	1,4
Avkastning på sysselsatt kapital	%	-8,9	1,7
Antal anställda totalt		226	228
Antal anställda i Finland		226	228
Utdelning totalt	mn €	-	-
Utdelning till staten	mn €	-	-
Investeringar	mn €	4,2	2,2

Statens ägarandel 100 %

Ett utmanande år

Meritaitos verksamhetsområde omfattar farledshållning, drift och underhåll av kanaler, uppgifter för att förebygga och bekämpa miljöskador, vattenbyggande, planerings- och experttjänster, sjömätning samt andra uppgifter i anslutning till farleder och vattenbyggande. I Finland är Meritaito marknadsledande i sin bransch. Trafikverket och Finlands miljöcentral är Meritaitos största kunder.

År 2015 sjönk omsättningen med 11,8 procent jämfört med föregående år. Försäljningen i hemlandet minskade med cirka 12 procent och försäljningen utomlands ökade med cirka 40 procent, vilket innebar att den internationella försäljningens andel av omsättningen steg till cirka 8 procent. Trafikverkets andel av omsättningen sjönk till 67 %. Konkurrenten inom sjömätningen skärptes till följd av handelsfartygsstöden till stora internationella aktörer. De finländska sjömätningstjänsterna har inte godkänts som handelsfartyg. Rörelseresultatet blev negativt till följd av den minskade omsättningen.

Finansieringsläget och likviditeten var på måttlig nivå 2015. Investeringarna under 2015 uppgick till totalt cirka 4,2 miljoner euro. Meritaito förvärvade en andel på 24 procent av Saariston Merikuljetus Oy och andel på 50 procent av New Port Imatra Oy.

I enlighet med de nya affärsverksamhetsplanerna satsar Meritaito kraftigt på internationalisering. Finland förblir dock fortfarande det största marknadsområdet. Efter räkenskapsperiodens utgång vann Meritaito en norsk konkurrensutsättning av sjömätning, vilket kan betraktas som bolagets insteg på den internationella marknaden.

Till de utvecklingsprojekt som bolaget genomförde 2015 hörde ombyggnaden av ett farledsfartyg till offshore-mätfartyg, en utökning av de geotekniska tjänsterna, grundandet av ett samföretag för hamntjänster och satsningar på nya SeaDatics- och SeaStore-tjänster.

Beredskap att sköta kvalitetsavvikelser och kundtillfredsställelsen

Meritaito sätter säkerhets-, kvalitets-, etik- och miljösmål och följer hur de uppnås. Bolaget har ett incitamentssystem som omfattar alla anställda. Till utvecklingsprojekten 2015 hörde etisk styrning och utbildning i anslutning därtill samt utarbetande av en affärsverksamhetsplan på lång sikt och beredning av ett incitamentssystem i anslutning därtill.

MOTIVA OY

STRATEGISKT INTRESSE I INNEHAVET

Säkerställa opartiska experttjänster för att främja energieffektivitet, förnybar energi och resurseffektivitet

STYRELSEORDFÖRANDE

Salla Vainio

STYRELSELEDAMÖTER

Anja Kahri, Pekka Kettunen,
Jarmo Muurman, Arto Rajala

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Jouko Kinnunen

BRANSCH

Konsultationer inom energi och materialfunktioner

NYCKELTAL		2015	2014
Omsättning	mn €	8,2	8,0
Rörelsevinst	mn €	0,2	0,2
Rörelsevinst %	%	2,3	2,8
Balansomslutning	mn €	4,3	4,4
Soliditet	%	52,5	59,4
Nettoskuldssättningsgrad	%	-47,4	-62,9
Avkastning på eget kapital	%	6,3	6,9
Avkastning på sysselsatt kapital	%	8,9	9,1
Antal anställda totalt		74	70
Antal anställda i Finland		74	70
Utdelning totalt	mn €	0,3	0,3
Utdelning till staten	mn €	0,3	0,3
Investeringar	mn €	0,1	0,0

Statens ägarandel 100 %

MOTIVA OY ÄR ETT EXPERTFÖRETAG, SOM erbjuder sina tjänster i syfte att förbättra resurseffektiviteten. Resurseffektivitet innebär effektiv användning av energi, material och vatten så att de genererar så stort mervärde och välfärd som möjligt på ett hållbart sätt med hänsyn till miljö, ekonomin och sociala aspekter. Med hjälp av den kunskap och de lösningar som Motiva tillhandahåller kan den offentliga förvaltningen, företag och konsumenter träffa resurseffektiva och hållbara val.

Bolaget är en sådan anknuten enhet som avses i lagen om offentlig upphandling (347/2007). De viktigaste kunderna är ministerierna och den övriga statsförvaltningen. Dotterbolaget Motiva Services Oy, som bedriver sin verksamhet på marknadsvillkor, erbjuder tjänster till företag och till bland annat kommuner.

Motiva-koncernens omsättning 2015 ökade mindre än målet och moderbolagets omsättning minskade. Orsaken till detta var det svaga ekonomiska läget och statens krympta anslag för främjandet av resurseffektivitet. Inkomsterna av de miljömärkningar som dotterbolaget administrerade sjönk något. Koncernens rörelsevinst

blev klart mindre än föregående år, men soliditeten och likviditeten var fortsatt god.

Främjande av hållbar utveckling

Vikten av att spara på naturresurserna och skydda miljön betonas allt mera i samhället. Energi- och materialeffektivitet är ett sätt att dämpa klimatförändringen. Energi- och materialeffektivitetens betydelse som en konkurrensfaktor för företagen ökar. Med tanke på Motivass affärsverksamhet är de energieffektivitetsavtal som Energimyndigheten koordinerar och som hänför sig till den nationella energi- och klimatstrategin viktiga. Energimyndigheten beställer ett energiarbetsprogram samt beredning och uppföljning i anslutning till temat av Motiva. De krympta anslagen för främjandet av resurseffektivitet inverkar negativt på Motivass affärsverksamhet och därför försöker bolaget utöka sin försäljning av tjänster till företagen.

En yrkesskicklig och sakkunnig personal är en väsentlig faktor för Motivass framgång. Kompetensutveckling var en som bolaget prioriterade i fjol.

NORDIC MORNING ABP

STYRELSEORDFÖRANDE

Per Sjödel

STYRELSELEDAMÖTER

Maritta Iso-Aho, Anni Ronkainen,
Jukka Ruuska, Petri Vihervuori,
Anne Årneby

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Timo Lepistö

BRANSCH

Grafisk industri och marknads-
kommunikation

NYCKELTAL		2015	2014
Omsättning	mn €	104,9	106,6
Rörelsevinst	mn €	-0,2	3,4
Rörelsevinst %	%	-0,2	3,2
Balansomslutning	mn €	75,7	75,1
Soliditet	%	48,6	51,8
Nettoskuldsättningsgrad	%	27,6	2,2
Avkastning på eget kapital	%	-0,6	9,8
Avkastning på sysselsatt kapital	%	-0,3	7,0
Antal anställda i genomsnitt		709	660
Antal anställda i Finland		271	286
Utdelning totalt	mn €	2,0	2,0
Utdelning till staten	mn €	2,0	2,0
Investeringar	mn €	7,8	4,0

Statens ägarandel 100 %

NORDIC MORNING ÄR LEDANDE KOMMUNIKATIONSKONCERN I NORDEN och under 2015 utvecklades koncernens hemmamarknader Finland och Sverige i olika riktningar. Medieinvesteringarna ökade i Sverige medan de sjönk i Finland. Kundernas behov riktades allt mer mot ny teknik, data, analys och strategiska tjänster som understöder en effektiv verksamhet i en digital miljö i förändring. Koncernens strategi fokuserar på en heltäckande kundservice som genom digitala serviceerbjudanden och kompetens försöker uppnå synergi och samarbete mellan olika affärsverksamheter.

Nordic Morning förnyade sin servicestrategi och enligt den organiserades från och med 1.1.2015 affärsverksamheten i tre rörelsesegment:

Visibility & Design svarar för strategisk medieplanering, digital servicehantering, programmerad display-annonsering, sökmotoroptimering och marknadsföring via sökmotorer, konverteringsoptimering, strategisk tjänstedesign, utveckling av användarupplevelser och digital tjänstehantering.

Rörelsesegmentet Content svarar för strategisk innehållsplanering, produktion och marknadsföring, sociala medier, nätverkstjänster, videoklipp, bloggar samt digitala och tryckta kundtidningar och rapporter.

Campaigns & Dialogue svarar för bl.a. kundrelationsmarknadsföring och personifierade, riktade direktmarknadsföringskampanjer.

Koncernens omsättning sjönk 2015 med 1,6 procent. Orsaken var bl.a. minskad efterfrågan på trycksaker, nedgång i omsättningen i rörelsesegmentet Content och kursfall för den svenska kronan. Av omsättningen härrörde 39 procent från Finland och 61 procent från Sverige. Rörelsevinsten uppgick till -0,2 (3,4) miljoner euro. Rörelsevinsten före poster av engångskaraktär var -0,1 (1,0) miljoner euro.

Grunden för programmet för företagsansvar som är integrerat i Nordic Mornings strategi är koncernens värderingar: förnyelse, respekt och ansvar. Hörnstenarna i bolagets företagsansvar är att utveckla kommunikationen, skapa ett gott ledarskap, attrahera och engagera medarbetarna och satsa på miljöansvar.

PATRIA ABP**STRATEGISKT INTRESSE I INNEHAVET**

Trygga försvarsmaktens verksamhet genom att producera nödvändig försvarsutrustning och nödvändiga tjänster under alla förhållanden

STYRELSEORDFÖRANDE

Christer Granskog

STYRELSELEDAMÖTER

Sari Helander, Marko Hyvärinen,
Kirsi Komi, Kari Rimpi

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Heikki Allonen

BRANSCH

Produkter och tjänster inom försvars-, säkerhets- och flygbranschen

NYCKELTAL		2015	2014
Omsättning	mn €	427,7	462,0
Rörelsevinst	mn €	46,8	56,0
Rörelsevinst %	%	10,9	12,1
Balansomslutning	mn €	475,8	491,3
Soliditet	%	49,7	45,3
Nettoskuldssättningsgrad	%	15,9	17,0
Avkastning på eget kapital	%	17,7	18,2
Avkastning på sysselsatt kapital	%	18,5	18,4
Antal anställda totalt (i genomsnitt)		2 806	2 546
Antal anställda i Finland		2 746	2 436
Utdelning totalt	mn €	13,9	13,9
Utdelning till staten	mn €	13,9	13,9
Investeringar	mn €	23,9	8,1

Statens ägarandel 90,4 %

(I mars 2016 sålde staten sin ägarandel 49,9 procent till Kongsberg koncernen.)

PATRIA ABP ÄR EN INTERNATIONELL LEVERANTÖR av livscykeljänster och tekniska lösningar för försvars-, säkerhets- och flygbranschen. Bland bolagets kunder finns aktörer inom försvarsmakten, myndigheterna och den civila sektorn i olika länder. Till Patrias produkter hör bland annat bepansrade hjulfordon, system för granatkastare och systemintegrationer. Försvarsmaterielens och underhållets andel av omsättningen 2015 utgjorde 93 (89) procent och civilsektorn hade en andel på 7 (11) procent. Av omsättningen härrörde 31 (50) procent från verksamhet utanför Finland.

Koncernens omsättning sjönk som förväntat. Nedgången avspeglade nedskärningar i försvarsanslagen under tidigare år vilket redan under en tid har visat sig som en minskning av Patrias orderingång och orderstock. Från och med senare delen av 2015 tog dock efterfrågan på marknaden för försvarsindustrin fart till följd av den försämrade världspolitiska säkerhetsituationen. År 2014 var ett undantag i utvecklingen av orderstocken, då Patrias dotterbolag Millog ingick ett avtal om breddat partnerskap med Försvarsmakten. Funktionerna vid arméns garnisonsverkstäder

samt marinens underhållscentraler integrerades framgångsrikt med Millogs affärsverksamhet under 2015. Trots att omsättningen sjönk var lönsamheten tillfredsställande.

Till de viktigaste nya projekten under 2015 hörde avtalet om leverans av ett gemensamt fältsystem, KEJO, för säkerhetsmyndigheterna, ett avtal om strategiskt partnerskap som gäller livscykeljänster för flygmateriel och system inom den militära luftfarten samt ett avtal om AMW-fordon som ska levereras till Mellanöstern.

Kongsberg ny minoritetsägare

Staten meddelade att den söker en ny minoritetsägare till Patria sedan Airbus Group NV brutit sig loss från bolaget i december 2014. I mars 2016 sålde staten sin ägarandel i Patria på 49,9 procent till den norska koncernen Kongsberg. Kongsberg har ett världsomspännande marknadsföringsnätverk, och samarbetet öppnar nya möjligheter för Patria bland annat när det gäller underhåll, systemleveranser och produktion av luftfartskomponenter.

POSTI GROUP ABP

STRATEGISKT INTRESSE I INNEHAVET

Tillhandahålla posttjänster enligt skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster i hela landet

FÖRVALTNINGSRÅDETS ORDFÖRANDE

Markku Rossi

STYRELSEORDFÖRANDE

Arto Hiltunen

STYRELSELEDAMÖTER

Petri Järvinen, Petri Kokko, Jussi Kuutsa, Kirsti Nuotto, Marja Pokela, Suvi-Anne Siimes, Arja Talma

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Heikki Malinen

BRANSCH

Posttjänster

NYCKELTAL

		2015	2014
Omsättning	mn €	1 650,3	1 858,7
Rörelsevinst	mn €	55,9	5,8
Rörelsevinst %	%	3,4	0,3
Balansomslutning	mn €	1 304,8	1 291,3
Soliditet	%	47,2	45,3
Nettoskudsättningsgrad	%	-10,4	16,9
Avkastning på eget kapital	%	6,1	-0,7
Avkastning på sysselsatt kapital	%	7,1	1,1
Antal anställda totalt		21 598	23 289
Antal anställda i Finland		16 874	18 025
Utdelning totalt	mn €	18,0	0,0
Utdelning till staten	mn €	18,0	0,0
Bruttoinvesteringar	mn €	60,6	57,5

Statens ägarandel 100 %

POSTI GROUPS VERKSAMHET ÄR INDELAD i fyra affärsområden: Posttjänster, Paket och logistik-tjänster, Itella Ryssland och OpusCapita. I Finland verkar bolaget under namnet Posti och i de övriga verksamhetsländerna under namnet Itella. Posten bedriver verksamhet i nio länder.

Sommaren 2015 introducerade bolaget en ny strategi vars huvudmål var att förnya Posti Group och göra den till ett kundorienterat och förstklassigt serviceföretag samt skapa lönsam tillväxt genom nya tjänster. Bolaget eftersträvar en ställning som det största företaget inom post och logistik i Finland med det mest omfattande serviceutbudet och nätverket.

Posti Groups omsättning 2015 uppgick till 1 650 miljoner euro. Omsättningen sjönk med 11 procent från året innan. En nedgång kunde noteras i alla affärssegment. En vikande volym inom distributionen av brev och tidningar ledde till en minskning av omsättningen med 75 miljoner euro. Transportvolymerna inom den inhemska fraktrafiken minskade samtidigt som totalmarknaden fortsatte att backa. Den svaga rubeln och de ekonomiska problemen i Ryssland tärde på den ryska omsättningen. Av Posti Groups om-

sättning kommer 96 procent från företag och sammanlutningar.

Rörelseresultatet utan poster av engångskaraktär uppgick till 48,7 miljoner euro (50,8). Under räkenskapsperioden sålde Posti Group flera fastigheter med en försäljningsvinst på totalt 44,2 miljoner euro. I posterna av engångskaraktär ingår dessutom 8,4 miljoner euro i kostnader för omstrukturering av personal samt totalt 28,6 miljoner euro i nedskrivningar, avsättning för reserver och andra poster.

År 2015 verkar posten i en svår omvärld. Dessutom går bolaget igenom en mångårig och betydande omvälvning i branschen. Brevvolymerna sjunker och grunden för bolagets strategi är att reagera på den sjunkande volymen och tillföra nya affärsfunktioner som kraftigt ökar tillväxten.

Posti Group har förnyat sin verksamhet för att bemöta den allt hårdare konkurrensen och de sjunkande postvolymerna. Terminalnätet omorganiserades och en förnyelse av postens nätverk av serviceställen inleddes sommaren 2015. Det nya kollektivavtal för postbranschen som ingicks i slutet av november stöder en förnyelse av Posti Group och stärker konkurrenskraften.

RASKONE AB**STYRELSEORDFÖRANDE**

Kai-Petteri Purhonen

STYRELSELEDAMÖTERIlpo Nuutinen, Sinikka Mustakari,
Anu Ora, Klaus Sundström**VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR**

Timo Seppä

BRANSCH

Reparation och underhåll av nyttofordon

RASKONE PRODUCERAR LIVSCYKELTJÄNSTER för sina kunders nyttofordon. Raskone är det största företaget i Finland som är specialiserat på underhåll av nyttofordon. Företagets verkstäder finns på 21 orter och bildar ett nätverk som täcker hela landet. Bolaget är inriktat på underhåll av tunga fordon, släpvagnar, arbetsmaskiner, person- och paketbilar samt påbyggnader. Verksamheten är baserad på mångsidig märkeskompetens och bolaget är märkesoberoende.

Rörelseförlusten minskade

Efterfrågan på Raskones tjänster korrelerade med antalet transportprestationer i landsvägstrafiken. Marknadsläget för branschen har varit svårt under flera år på grund av konjunkturnedgången. Även om antalet transportprestationer ökade 2015 är nivån fortfarande låg jämfört med tiden före konjunkturnedgången. Även antalet nyregistrerade last- och paketbilar ökade en aning.

Trots marknadsläget lyckades Raskone stoppa nedgången i omsättningen genom att satsa på kundservice och aktivt försäljningsarbete. Rörelseförlusten krympte och var cirka 1,5 miljoner euro mindre än året innan.

NYCKELTAL		2015	2014
Omsättning	mn €	60,3	62,4
Rörelsevinst	mn €	-1,3	-2,8
Rörelsevinst %	%	-2,2	-4,5
Balansomslutning	mn €	20,8	22,5
Soliditet	%	16,0	25,3
Nettoskulsättningsgrad	%	159,6	102,3
Avkastning på eget kapital	%	-52,8	-91,8
Avkastning på sysselsatt kapital	%	-9,8	-14,6
Antal anställda totalt (i genomsnitt)		490	536
Antal anställda i Finland		490	536
Utdelning totalt	mn €	0	0
Utdelning till staten	mn €	0	0
Investeringar	mn €	0,6	0,9

Statens ägarandel 85 %
(Governia Oy 15 %)

I jämförelseårets siffror ingår poster av engångsnatur som hänför sig till anpassningen av antalet anställda.

År 2015 sålde Raskone alla aktier i dotterbolaget Pajakulma Oy till specialuppgiftsbolag Governia Oy, som ägs helt och hållet av staten. I anslutning till försäljningen av Pajakulma Oy gjorde bolaget en nedskrivning på cirka en miljon euro. År 2014 nedskrevs värdet på Pajakulmas aktier med 6,8 miljoner euro. Efter affären koncentrerar sig Raskone på att utveckla sin kärnaffärsverksamhet.

Bolagets soliditet försämrades ytterligare. Balansräkningens struktur förbättras av bolagets kapitallån. Raskones likviditet förbättrades något.

Satsning på kompetens och nya servicekoncept

Raskone utvecklade mekanikernas kompetens och skapade nya servicekoncept för att bättre svara på kundernas behov. Det stabilare ekonomiska läget ger bolaget möjlighet att satsa ytterligare på att utveckla företagsansvaret. Raskone lyckades halvera olycksfallsfrekvensen under året.

FINLANDS FÄRJETRAFIK AB

STRATEGISKT INTRESSE I INNEHAVET

Säkerställa färjetjänster som en del av det allmänna vägnätet

STYRELSEORDFÖRANDE

Pertti Saarela

STYRELSELEDAMÖTER

Juha Heikinheimo, Kati Niemelä,
Matti Pajula, Minna Pajumaa

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Mats Rosin

BRANSCH

Färje- och vattentrafiktjänster

NYCKELTAL		2015	2014
Omsättning	mn €	49,6	49,0
Rörelsevinst	mn €	9,3	11,7
Rörelsevinst %	%	18,8	23,9
Balansomslutning	mn €	57,2	53,9
Soliditet	%	74,4	72,8
Nettoskudsättningsgrad	%	-47,9	-33,2
Avkastning på eget kapital	%	18,5	26,5
Avkastning på sysselsatt kapital	%	23,2	33,9
Antal anställda totalt		312	318
Antal anställda i Finland		312	318
Utdelning totalt	mn €	6,0	5,0
Utdelning till staten	mn €	6,0	5,0
Investeringar	mn €	0,5	9,1

Statens ägarandel 100 %

FINLANDS FÄRJETRAFIK SVARAR FÖR STATENS färjetjänster som en del av det allmänna vägnätet. Finlands Färjetrafik svarar för färjtrafiken i hela Finland på sammanlagt 44 rutter. I Insjö-Finland har Finlands Färjetrafik skött alla utom ett av de färjställen som ingår i det allmänna vägnätet. Fartygen transporterar årligen omkring tio miljoner passagerare och fem miljoner fordon.

Effektiviseringen av verksamheten och processarna fortsatte

År 2015 steg omsättningen med 1,2 procent från året innan. Rörelsevinsten sjönk med 20,3 procent. Kostnadsnyttan av en effektivisering har överförts direkt på kundpriser och investeringar. Bolagets finansiella ställning var fortsatt stark. År 2016 förväntas omsättningen ligga kvar på samma nivå som året innan. Rörelsevinsten kommer sannolikt att stanna något under nivån för 2015 på grund av skärpt konkurrens, större avskrivningsbara belopp och utvecklingsprojekt.

År 2015 uppgick nettoinvesteringarna till totalt 0,5 miljoner euro. Till bolagets största risker hör den åldrande flottan. Bolagets har bemött riskerna med ett omfattande investeringsprogram. En ny miljövänlig

hybridfärja som kommer att sättas in på ruten Pargas–Nagu 2017 beställdes i slutet av 2015.

En utmaning för Finlands Färjetrafik är den skärpta konkurrensen. Bolagets största kund är NMT-centralen i Egentliga Finland och bland andra kunder kan nämnas privata väglag och aktörer som hyr fartygsmateriel. Av beställningarna kommer 95 procent från Trafikverket och NMT-centraler. NMT-centralen har som mål att få nya serviceproducenter att etablera sig och skapa konkurrens i branschen. Under senare delen av 2015 konkurrensutsatte NMT-centralen i Egentliga Finland sju av bolagets nuvarande rutter. För sex av rutterna avbröts konkurrensutsättningen i februari 2016.

Kvalitet och ansvar som konkurrensfaktorer

Bolagets värderingar är säkerhet, serviceinriktning och lönsamhet. Utvecklingsarbetet fortsatte och gällde utbildning i Eco-driving och utnyttjande av alternativ energi. Resultaten från undersökningarna om både personal- och kundnöjdhet förbättrades. För att förbättra kundservicen utvecklas digitala kommunikationskanaler vid sidan av webbsidor.

AB MYNTVERKET I FINLAND

STYRELSEORDFÖRANDE

Hanna Sievinen

STYRELSELEDAMÖTER

Pekka Hurtola, Pekka Leskinen,
Riitta Mynttinen, Ari Viinikkala och
Anna Maija Wessman

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Paul Gustafsson

BRANSCH

Metallindustri

NYCKELTAL		2015	2014
Omsättning	mn €	88,2	76,2
Rörelsevinst	mn €	-2,2	-2,6
Rörelsevinst %	%	-2,5	-3,4
Balansomslutning	mn €	67,5	74,4
Soliditet	%	46,4	47,6
Nettoskuldsättningsgrad	%	78,2	69,5
Avkastning på eget kapital	%	-12,8	-9,6
Avkastning på sysselsatt kapital	%	-3,6	-3,9
Antal anställda totalt (i genomsnitt)		191	212
Antal anställda i Finland		63	61
Utdelning totalt	mn €	0	0
Utdelning till staten	mn €	0	0
Investeringar	mn €	1,6	0,5

Statens ägarandel 100 %

KONCERNEN MYNTVERKET I FINLAND ÄR ledande myntverk i Norden och på Baltikum. Myntverket formger, marknadsför och präglar mynt och tillverkar myntämnen. Bruksmynt är en betydande exportprodukt för Myntverket. Bolagets kompetens inom produktionen av bruksmynt är efterfrågad i många länder i Asien, Afrika och Sydamerika. Samlarprodukter är jubileums- och specialmynt, myntserier och myntsamlingar samt numismatiska myntmedaljer. Förutom bruksmynt och samlarprodukter tillverkar bolaget även myntämnen.

Myntverket i Finland är också ett av världens tekniskt mest framåtsträvande myntverk. Myntverket är en av de få aktörer i branschen som kan erbjuda sina kunder kompletta tjänster inom allt från tillverkning av myntämnen till redskapstillverkning och prägning av mynt. Av bolagets omsättning härrörde 94 (94) procent från export. Marknaden för bruksmynt är global. Myntverket har ökat sin synlighet på nya marknadsområden.

Efterfrågan på metallmynt som kontant betalningsmedel är fortfarande tillfredsställande trots utvecklingen av nya betalningsmedel. Även om konsumentun-

dersökningar indikerar att de kontanta betalningarna kommer att minska, har det inte avspeglats i tillverkningsvolymerna och efterfrågan när det gäller metallmynt.

År 2015 ökade omsättningen för Myntverket i Finland med cirka 16 procent. Den stigande omsättningen härrör huvudsakligen från tillväxten inom affärsverksamheten med bruksmynt. Rörelsevinsten blev negativ, men förlusten var något lägre än föregående år. Rörelseresultatet före avskrivningar var positivt. Priserna på de viktigaste råämnena för metallmynt, nickel, koppar och stål, sjönk märkbart under 2015 och fortsatte sjunka också i början av 2016. Detta har en väsentlig inverkan på omsättningen och lönsamheten i branschen. Under 2015 vidtog Myntverket i Finland åtgärder för att skapa en tydligare koncernstruktur och bland annat två bolag i Tyskland fusionerades och funktionerna slogs samman. Innehavet i ett joint venture-bolag i Norge såldes.

Myntverket i Finland bygger sin framtid genom att i all sin verksamhet eftersträva kundnöjdhet, ansvar och lönsamhet. Av Myntverket förväntar sig kunderna ovillkorlig säkerhet.

FINSKA CENTRALEN FÖR UTSÄDESPOTATIS AB

STRATEGISKT INTRESSE I INNEHAVET

Främja växternas sundhet och upprätthålla försörjningsberedskapen genom att producera frisk utsädespotatis som lämpar sig för finländska förhållanden

STYRELSEORDFÖRANDE

Ossi Paakki

STYRELSELEDAMÖTER

Kauko Matinlauri, Antti Lavonen,
Jouko Lähteenoja, Alf-Håkan Romar,
Jyrki Siira

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Paula Iloa

BRANSCH

Bevarande, produktion och marknadsföring av potatissorter

FINSKA CENTRALEN FÖR UTSÄDESPOTATIS AB är ett företag som producerar inhemska utsädespotatis. Verksamheten går ut på att säkra produktionen av utsädespotatis så att den inte drabbas av sjukdomar och att producera, förpacka och marknadsföra basutsäde och certifierad utsädespotatis. Under räkenskapsperioden hade bolaget sammanlagt 22 potatissorter i produktion för den inhemska marknaden som alla underhölls av centralen själv eller var i växthusproduktion – från matpotatis till stärkelsepotatis och från tidig potatis till vinterpotatis. Dessutom fanns det över 20 sorter i växthusproduktion avsedda för exportmarknaden.

Forskning och utveckling som garanti för kvalitet

Bolagets omsättning ökade 2015 med 1,2 procent jämfört med året innan och uppgick till 3,2 miljoner euro. Rörelseresultatet blev klart negativt på grund av läg-

NYCKELTAL		2015	2014
Omsättning	mn €	3,2	3,2
Rörelsevinst	mn €	-0,368	-0,036
Rörelsevinst %	%	-11,4	-1,1
Balansomslutning	mn €	4,3	3,6
Soliditet	%	47,9	41,0
Nettoskuldssättningsgrad	%	50,8	50,3
Avkastning på eget kapital	%	-19,7	0
Avkastning på sysselsatt kapital	%	-13,5	-1,4
Antal anställda totalt		14	13
Antal anställda i Finland		14	13
Utdelning totalt	mn €	0	0
Utdelning till staten	mn €	0	0
Investeringar	mn €	0,089	0,13

Statens ägarandel 22 %

re avkastning av affärsverksamheten i övrigt, minskat värde på odlingssäsongens lager och en svag marknad våren 2015. Bolagets soliditet steg dock på grund av en uppskrivning av värdet på åkermark och ligger på en god nivå. Bolaget hade ingen utdelning för räkenskapsperioden 2015.

Bolaget deltog dessutom i regionala och rikstäckande undersökningar om potatisodling och växtsjukdomar och i det internationella Tunisien-projektet.

Bolaget har också fortsatt utveckla och kommersialisera den aeroponiska metoden som har att göra med produktionen av utsädespotatis.

Företagsansvar för växthälsa och försörjningsberedskap

Bolaget bidrar till en stark realisering av företagsansvaret genom att förebygga växtsjukdomar och främja försörjningsberedskapen.

SUOMEN VILJAVA OY

STRATEGISKT INTRESSE I INNEHAVET

På ett kostnadsneutralt sätt säkerställa en fungerande marknad för lagring och hantering av spannmål och säkerställa att de uppgifter som gäller försörjningsberedskapen inom livsmedelskedjan och EU:s interventioner fungerar störningsfritt

STYRELSEORDFÖRANDE

Petri Alava

STYRELSELEDAMÖTER

Michael Hornborg, Pekka Kettunen,
Helena Tammi, Tanja Viljanen

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Pasi Lähdetie

BRANSCH

Lagring och hantering av spannmål

SUOMEN VILJAVAS HUVUDSAKLIGA VERKSAMHETSOMRÅDE är att hantera och lagra spannmål och råvaror av spannmålstyp. Bolaget har 22 lager på olika håll i Finland. De täcker på ett bra sätt de viktigaste spannmålsproducerande regionerna i Finland. Närmare hälften av den spannmål som levereras till den finländska handeln passerar Viljovas lager. Förutom inom säkerhetslagringen av spannmål spelar Suomen Viljava en viktig roll i livsmedelskedjan som producent av lasthanterings- och lagertjänster i samband med export och import av spannmål. Bolaget säkerställer också att produktionskedjan och logistiken för spannmål fungerar från primärproduktion via förädling och distribution till konsumtion.

De mottagna och levererade partier som hanterades av Suomen Viljava under 2015 uppgick till sammanlagt 2,3 (2,2) miljoner ton, vilket är den näst största hanterade mängden i bolagets historia. Spannmålmängden i bolagets lager nådde dock inte upp till föregående års nivå, utan lagret innehöll i medeltal 782 000 (807 000) ton spannmål 2015.

I hamnlagren övergick Viljava till tre skift vid lastningen av stora fartyg. Lager- och hanteringskapaci-

NYCKELTAL

		2015	2014
Omsättning	mn €	19,7	19,0
Rörelsevinst	mn €	3,6	3,7
Rörelsevinst %	%	18,2	19,0
Balansomslutning	mn €	22,1	23,8
Soliditet	%	89,6	85,1
Nettoskuldsättningsgrad	%	2,5	-6,1
Avkastning på eget kapital	%	12,8	13,8
Avkastning på sysselsatt kapital	%	16,5	16,6
Antal anställda totalt		94	91
Antal anställda i Finland		94	91
Utdelning totalt	mn €	3,3	3,0
Utdelning till staten	mn €	3,3	3,0
Investeringar	mn €	2,9	2,0

Statens ägarandel 100 %

tetens utnyttjandegrad var god under vårmånaderna och bolagets spannmålstorkningskapacitet utnyttjades till fullo ända in på senhösten eftersom skörden fortgick längre än tidigare år. Spannmål kom ut i jämn takt på marknaden under året.

Viljovas omsättning ökade något och resultatet höll sig på föregående års nivå. Bolaget gjorde nedskrivningar på 0,5 miljoner euro i anslutning till lager med dålig lönsamhet. Bolaget har för avsikt att avstå från dessa lager.

Viljava siktar på tillväxt

Bolaget eftersträvar tillväxt i enlighet med sin nya strategi. Tillväxt eftersträvas genom lagring av agribulkprodukter vid sidan av spannmål. Bolaget har utvecklat mottagningen av spannmål i lagret i Nädendal och fortsätter att investera i hamnlagren de närmaste åren. I lagret i Turenki började man lagra pelletar och i Loimaa mjölkpulver. Viljava investerade också i dammeliminering och försöker i framtiden utnyttja allt spannmålsdamm som uppkommer i verksamheten i bolagets egna värme pannor eller sälja dammbriketter som kan brännas på annat håll.

TAPIO AB

STRATEGISKT INTRESSE I INNEHAVET

Med beaktande av försörjningsberedskapen på lång sikt säkerställa att det inom skogsbruket finns tillgång till lämpligt skogsträdsfrömaterial av god kvalitet som lämpar sig för finländska förhållanden

STYRELSEORDFÖRANDE

Anne Ilola

STYRELSELEDAMÖTER

Tuula-Riitta Markkanen, Matti Mäkelä,
Marja Pokela

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

tf. Olli Äijälä, Panu Kallio fr.o.m. 1.5.2016

BRANSCH

Tjänster för skogsbruk och biohushållning

NYCKELTAL

2015

Omsättning	mn €	9,1
Rörelsevinst	mn €	0,1
Rörelsevinst %	%	0,6
Balansomslutning	mn €	15,4
Soliditet	%	63
Nettoskuldsättningsgrad	%	-54,7
Avkastning på eget kapital	%	0,1
Avkastning på sysselsatt kapital	%	1,6
Antal anställda totalt		54
Antal anställda i Finland		54
Utdelning totalt	mn €	0,01
Utdelning till staten	mn €	0,01
Investeringar	mn €	1,1

Statens ägarandel 100 %

TAPIO OY INLEDDE SIN VERKSAMHET I BOLAGS- form i början av 2015 då Skogsbrukets utvecklingscentral bolagiserades. Till Tapio-koncernen hör förutom moderbolaget som producerar experttjänster för staten även Metsäkustannus Oy samt Tapio Silva Ab, vars affärsverksamhetshelhet omfattar även fröproduktion utöver experttjänster. Jord- och skogsbruksministeriet är Tapio Ab:s största kund.

Viktigt att förtydliga strategin det första verksamhetsåret

I enlighet med den uppdaterade strategin verkar Tapio-koncernen på fyra affärsverksamhetsområden, som är konsulttjänster inom skogsbiohushållning, produktifierade experttjänster, medier samt produktion av frön av skogsträd. Under året koncentrerade bolaget sig på att produktifiera och digitalisera sina tjänster. Dessutom investerade Tapio i fröproduktionen genom att förvärva flera fröodlingar. Den hårda konkurrensen innebär att det var utmanande att nå försäljningsmålen. Under sitt första verksamhetsår uppvisade koncernen

nätt och jämnt ett positivt resultat. Resultatet försämrades på grund av intressebolaget Pohjan Taimis resultat. Avkastningen på kapitalet var anspråkslös. Tapio har emellertid gjort framsteg när det gäller att utveckla verksamheten och satsar i framtiden både på bolagets förmåga att växa på ett lönsamt sätt och på att effektivisera det kapital som är bundet i affärsverksamheten.

Positiva väntevärden på marknaden

Skogsindustrins investeringsbeslut har ökat förtroendet för en lönsam marknad för skogsbiohushållning. Tapios affärsverksamhet baserar sig på de affärsverksamhetsmöjligheter som ligger i biohushållning och en hållbar och ansvarsfull användning av skogarna samt i att hitta hållbara lösningar för kunden. Utmaningarna i världsökonomi och de offentliga finanserna har dock avspeglat sig i kundernas beslut, vilket gör det utmanande att utöka Tapios försäljning. För Tapio är det i fortsättningen viktigt att utnyttja koncernsynergien och ytterligare förbättra kostnadseffektiviteten och konkurrensförmågan vid sidan av att åstadkomma lönsam tillväxt.

VAPO OY

STRATEGISKT INTRESSE I INNEHAVET

Säkerställa tillgången till inhemskt bränsle för energiproduktion under alla förhållanden

STYRELSEORDFÖRANDE

Jan Lång

STYRELSELEDAMÖTER

Perttu Rinta, Risto Kantola, Minna Pajumaa, Hannu Linna, Pirita Mikkanen

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Tomi Yli-Kyyny

BRANSCH

Energiproduktion, miljöverksamhet

NYCKELTAL		2015	2014
Omsättning	mn €	486,9	847,4
Rörelsevinst	mn €	36,9	50,1
Rörelsevinst %	%	7,6	5,9
Balansomslutning	mn €	838,2	786,9
Soliditet	%	37,9	39,4
Nettoskuldsättningsgrad	%	128,7	110,3
Avkastning på eget kapital	%	6,6	1,2
Avkastning på sysselsatt kapital	%	6,2	3,9
Antal anställda totalt		961	1 091
Antal anställda i Finland		707	759
Utdelning totalt	mn €	12,0	0
Utdelning till staten	mn €	6,01	0
Investeringar	mn €	88,4	65,0

Statens ägarandel 50,1 %

VAPOS VERKSAMHET INGÅR PRODUKTION av torv och träbränsle, pellets, produktion av fjärrvärme samt miljöverksamhet.

Vapo inriktar sig särskilt på att minska torvproduktionens belastning på vattendrag och bolaget har investerat totalt 30 miljoner euro i vattenbehandling och hållbar torvproduktion.

Bolagets affärsstruktur förnyas

Vapos omsättning för räkenskapsperioden 1.5.2014–30.4.2015 var 486,9 miljoner euro och rörelsevinsten 36,9 miljoner euro. Bolagets omsättning minskade jämfört med föregående räkenskapsperiod på grund av en kortare räkenskapsperiod och försäljningen av Hanka-salmi såg. Det jämförelsevis goda rörelseresultatet var en följd av en förhållandevis god torvskörd sommaren 2014.

Vapos soliditet har hållit sig kvar på en tillfredsställande nivå. Kostnadseffektivitet och utveckling av verksamhetsformerna är ständigt på bolagets agenda.

I början av 2016 sålde Vapo också sågarna i Nurmes och Lieksa, vilket ledde till att bolaget tydligare profilerade sig som ett energibolag. Ambitionen är att utvidga användningen av pellets i Finland till kraftverk och produktionen av fjärrvärme. Till bolagets planer hör att skapa helt ny företagsverksamhet inom vattenvård och produktionen av biomaterial.

Företagsansvaret förbättrar vattendragens tillstånd

Vapos miljöloften från och med 2016 och framåt är:

- Nya områden för torvproduktion genererar mindre utsläpp av humus och sediment än före torvproduktionen
- Under produktionsperioden övervakas utsläppen från produktionsområdena till 100 procent
- Inom två år efter att produktionen har upphört tas de gamla torvtäckerna i ny användning.

VR-GROUP AB

STRATEGISKT INTRESSE I INNEHAVET

Garanterar tillräcklig kontinuitet i järnvägstrafiken

FÖRVALTNINGSRÅDETS ORDFÖRANDE

Ville Tavio

STYRELSEORDFÖRANDE

Hannu Syrjänen

STYRELSELEDAMÖTER

Riku Aalto, Heikki Allonen, Jarmo Kilpelä, Roberto Lencioni, Liisa Rohweder, Tuija Soanjärvi, Maija Strandberg

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Mikael Aro

BRANSCH

Järnvägs- och landsvägstrafik samt byggande och underhåll av banor

NYCKELTAL

		2015	2014
Omsättning	mn €	1 231,4	1 367,2
Rörelsevinst	mn €	65,4	90,4
Rörelsevinst %	%	5,3	6,6
Balansomslutning	mn €	1 800,6	1 876,8
Soliditet	%	83,5	82,5
Nettoskuldssättningsgrad	%	-20,5	-21,6
Avkastning på eget kapital	%	3,3	4,5
Avkastning på sysselsatt kapital	%	4,6	6,3
Antal anställda totalt		8615	9689
Antal anställda i Finland		8101	9109
Utdelning totalt	mn €	100,0	100,0
Utdelning till staten	mn €	100,0	100,0
Bruttoinvesteringar	mn €	119,8	169,0

Statens ägarandel 100 %

VR-GROUP AB:S AFFÄRSOMRÅDEN ÄR PASSAGERARTRAFIK som bedrivs av VR, logistiktjänster som tillhandahålls av VR Transpoint och infrastruktur som VR Tracks specialområde. Passagerartrafiken omfattar tågtrafik som bedrivs av VR samt Pohjolan Liikennes busstrafik.

Omsättningen sjönk och lönsamheten försämrades

År 2015 sjönk omsättningen med 9,9 procent jämfört med nivån året innan. Omsättningen sjönk på alla affärsområden. Rörelsevinsten sjönk med 27,7 procent. Den kraftigaste nedgången var inom fjärrtrafiken för passagerare, medan rörelsevinsten förbättrades inom logistik och infrastruktur. Efter att busstrafiken öppnats för konkurrens har konkurrensen skärpts betydligt i fjärrtrafiken inom landet. Det ses som en mycket stor utmaning att lyckas öka omsättningen för 2016 och som ett problem att uppnå en bättre rörelsevinst.

VR har inlett ett program vars syfte är att förbättra tåglets konkurrenskraft i fjärrtrafiken. Programmet har som mål att spara in över 50 miljoner euro per år.

VR har ett avtal om ensamrätt till passagerartrafik på järnväg som sträcker sig fram till slutet av 2024.

I februari 2016 enades KM och VR om innehållet i den upphandlade avtalstrafiken och den trafik som omfattas av den allmänna trafikplikten.

Under de närmaste åren kommer VR:s verksamhet att styras av kravet på att säkerställa finansieringen av investeringarna genom bättre resultatförmåga. År 2015 uppgick totalinvesteringarna till 119,8 miljoner euro och leasingavtalen till 29,8 miljoner euro. Investeringarna i tågmateriel var 70,6 miljoner euro. Under den kommande tioårsperioden kommer VR:s investeringsnivå att ligga på totalt omkring 1,5 miljarder euro. VR avstod från sin affärsverksamhet i Ungern och sålde sin växelproduktion och spårsvetsningsfunktionerna till intressebolag.

Kundorientering och säkerhet

I VR är ansvarsfullhet en integrerad del av koncernstrategin. VR har gett fem nya miljölöften för 2013–2020. Till stöd för miljölöftena har det utarbetats ett miljöprogram och för alla affärsfunktioner har det skrivits in vilka åtgärder som måste vidtas för att löftena ska uppfyllas. För personalens del är huvudtemana att utveckla chefsarbetet och främja välfärden och arbetsförmågan. Hela personalen omfattas av ett incitamentssystem.

FINRAIL OY**STRATEGISKT INTRESSE I INNEHAVET**

Säkerställa trafikledningstjänster för alla järnvägsaktörer på jämlik grund

STYRELSEORDFÖRANDE

Kimmo Mäki

STYRELSELEDAMÖTER

Pia Björk, Yrjö Poutiainen,
Jarmo Väisänen, Kaija Sellman

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Pertti Saarela

BRANSCH

Trafikhanteringstjänster

NYCKELTAL		2015	2014
Omsättning	mn €	36,9	36,0
Rörelsevinst	mn €	1,7	1,6
Rörelsevinst %	%	4,5	4,6
Balansomslutning	mn €	11	6,8
Soliditet	%	19	11
Nettoskuldsättningsgrad	%	-440	-805
Avkastning på eget kapital	%	94	184
Avkastning på sysselsatt kapital	%	117	226
Antal anställda totalt		447	432
Antal anställda i Finland		447	432
Utdelning totalt	mn €	0,6	-
Utdelning till staten	mn €	0,6	-
Investeringar	mn €	1,3	-

Statens ägarandel 100 %

FINRAIL LÖSGJORDES FRÅN VR-KONCERNEN i slutet av 2014 och Finrail inledde sin affärsverksamhet som självständigt bolag i början av 2015. Strävan med arrangemanget var att säkerställa konkurrensneutrala trafikledningstjänster. Finrail producerar trafiklednings-, trafikplanerings- och passagerarinformationstjänster för statens bannät. Huvudsaklig kund är Trafikverket och det avtal som ingås med det har en nyckelposition med avseende på bolagets hela affärsverksamhet. Dotterbolaget Finlogic producerar tjänster för marknaden med fri konkurrens.

Effektivare verksamhet och kontrollerad tillväxt i fokus

Verksamheten som självständigt bolag har under året krävt satsningar på ledningssystem, informationssystem och bearbetning av organisationen för att den ska stödja målen. Bolagets centrala strategiska mål är effektiva och operativa verksamhet samt kontrollerad tillväxt inom affärsverksamheten. Finrail köpte de driftcentraler som tillhandahåller driftcentralstjänster för elbanorna av VR-Track, vilket är ett bra exempel på den tillväxt som bola-

get eftersträvar på trafikhanterings olika delområden. Bolagets ekonomiska resultat förblev stabilt 2015. Bolaget har lyckats effektivisera det operativa trafikledningsarbetet.

Ur statskoncernens synvinkel vore det optimala att kunna utnyttja bolagets resurser och kompetens maximalt på trafikhanterings olika delområden. I framtiden förväntas trafikledningens betydelse framhävas ytterligare när konkurrensen inom järnvägstrafiken ökar, vilket förutsätter att bolaget har stark förmåga att verka i den allt mera utmanande affärsverksamhetsomgivningen.

Ansvar för säkerheten är en väsentlig del av affärsverksamheten

Finrails affärsverksamhet är mycket säkerhetskritisk, vilket framhäver att lednings- och riskhanteringssystemet måste fungera. Under året reviderade Finrail också sina riktlinjer för säkerhetsarbetet. Även punktlighet och kundorientering framhävs i trafikledningsarbetet. I fortsättningen strävar bolaget efter att utveckla företagsansvarsledningen och i högre grad koppla den till strategin.

GOVERNIA OY

SPECIALUPPGIFT

Ett bolag som har hand om statens placeringsverksamhet och vars kapacitet kan användas i samband med särskilda ägararrangemang

STYRELSEORDFÖRANDE

Jarmo Kilpelä

STYRELSELEDAMÖTER

Rita Linna, Ilkka Salonen,
Taina Susiluoto, Petri Vihervuori

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Timo Kankuri

BRANSCH

Placeringar

NYCKELTAL

		2015	2014
Omsättning	mn €	71,3	99,6
Rörelsevinst	mn €	-3,0	6,8
Rörelsevinst %	%	-4,2	6,8
Balansomslutning	mn €	320,5	289
Soliditet	%	48,6	56,4
Nettoskudsättningsgrad	%	55,8	28,4
Avkastning på eget kapital	%	-4,4	1,6
Avkastning på sysselsatt kapital	%	-1,5	2,4
Antal anställda totalt		330	176
Antal anställda i Finland		330	176
Utdelning totalt	mn €	-	-
Utdelning till staten	mn €	-	-
Investeringar	mn €	56,5	18,4

Statens ägarandel 100 %

GOVERNIA ÄR ETT HELÄGT STATLIGT SPECIALUPPGIFTSBOLAG vars balansräkning aktivt används för ägarrelaterade specialarrangemang utanför börser. Dessutom är bolagets uppgift att utveckla de bolag som är i dess ägo. Governias mest betydande dotterbolag är Kruunuasunnot Oy, Cinia Group Oy, Turun telakka-kiinteistö Oy och Pajakulma Oy.

Ett aktivt år för skötseln av specialuppgiften

Med tanke på skötseln av specialuppgiften var de viktigaste händelserna 2015 köpet av hela aktiestocken i Pajakulma av Raskone samt en investering på 8 miljoner euro och beviljande av ett juniorlån på 10 miljoner till C-Lion 1 Ab för genomförandet av ett sjökabelprojekt. I fråga om ägandet av Pajakulma har åtgärder för rekonstruktion och effektivisering av affärsverksamheten betonats. Governia har beviljat bolaget ett kapitallån på 0,55 miljoner euro för att säkerställa att det finns tillräckligt eget kapital.

Inom verksamheten i koncernen Cinia Group betonades 2015 genomförandet av sjökabelprojektet.

Bolaget lyckades med projektet och kabeln var installerad inom tidtabellen i januari 2016. Genom sjökabelförbindelsen säkerställs dataförbindelserna inom de nordliga områdena och tillväxtpöjligheterna för den finländska digitala ekonomin och för ett industriellt internet understöds. Framöver är utmaningen att lyckas med försäljningen av kapaciteten. Ciniakoncernens affärsverksamhet inom programvarutjänster bildades i början av berättelseåret då Cinia One köpte hela aktiestocken i Kilosoft Oy.

Governiakoncernens omsättning var 71,4 (99,6) miljoner euro 2015. Den lyckade realiseringen av Easy Km påverkade den sjunkande omsättningen och kommer att höja siffrorna för jämförelseåret. Koncernens resultat var 3 miljoner euro negativt. Resultatet belastades av en nedskrivning på 2,3 miljoner euro.

Governias dotterbolag utarbetar egna företagsansvarsrapporter. Governia deltar genom styrelsearbetet i ledningen och uppföljningen av ärenden som gäller företagsansvar inom koncernen. Vid förvaltningen av Governias innehav betonas framdeles att också ärenden som gäller företagsansvar ska kraftigare än tidigare ingå som ett led i den strategiska styrningen av dotterbolagen.

SOLIDIUM OY
SÄRSKILT INTRESSE I INNEHAVET

Att stärka och stabilisera det inhemska ägandet i nationellt viktiga börsnoterade företag och på lång sikt öka innehavens ekonomiska värde

STYRELSEORDFÖRANDE

Heikki Bergholm

STYRELSELEDAMÖTER

Eero Heliövaara,
Anni Vepsäläinen

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Kari Järvinen

BRANSCH

Placeringsverksamhet

NYCKELTAL		1.7-31.12. 2015	1.7-31.12. 2014	1.7.2014- 30.6.2015
Omsättning	mn €	0,0	0,0	0,0
Rörelsevinst	mn €	-1,9	190,5	534,5
Periodens vinst	mn €	-439,8	-348,5	216,6
Avkastning på placeringarna till verkligt värde	%	-2,5	-4,8	4,3
Erhållna utbetalningar och återbetalningar av kapital	mn €	7,9	0,0	275
Verksamhetens förvaltningskostnadsförhållande	%	0,05	0,08	0,07
Substansvärde	mn €	6 389,6	6 642,3	6 853,6
Eget kapital	mn €	3 384,4	3 965,2	4 090,3
Finansiella skulder	mn €	350,0	950,0	350,0
Soliditet	%	90,6	80,0	81,1
Antal anställda totalt		12	12	12
Antal anställda i Finland		12	12	12
Utdelningar sammanlagt*	mn €	266	1 087	1 527
Utdelning till staten*	mn €	266	1 087	1 527

Statens ägarandel 100 %

SOLIDIUM ÄR ETT STATLIGT HELÄGT PLACERINGS-bolag vars uppgift är att stärka och stabilisera det inhemska ägandet i nationellt viktiga företag och på lång sikt öka det ekonomiska värdet av innehaven. Solidium förvaltar statens icke-strategiska börsbolag. I Solidiums aktieportfölj ingår 12 börsnoterade bolag. Solidium är minoritetsägare i alla dessa bolag.

Solidiums viktigaste påverkningsmedel är att aktivt delta i styrelseval. Målet är att skapa en styrelsesammansättning som fungerar så bra som möjligt med tanke på ägarvärdet och som tillgodoser bolagets behov. Också arbetet med företagsansvar ingår i en ansvarsfull ägares arbete. Solidium analyserar, diskuterar och påverkar. Ansvarsaspekterna är en del av Solidiums arbete som har som mål att öka och skydda ägarvärdet. I syfte att förverkliga ägarmålen håller Solidium regelbunden kontakt med varje enskilt bolags styrelse, verkställande direktör och övriga ledning.

Solidiums räkenskapsperiod är 1.7-30.6. Under kalenderåret köpte Solidium aktier i Outotec för cirka

34 miljoner euro. Köpen ledde till att Solidiums ägarandel i Outotec steg från 11,0 procent till 14,7 procent, dvs. med 3,7 procentenheter. Under kalenderåret köpte Solidium aktier i Metso för cirka 111 miljoner euro. Till följd av det steg Solidiums ägarandel i Metso från 11,7 procent till 14,7 procent, dvs. med tre procentenheter.

Under 2015 sålde Solidium aktier för cirka 1 164 miljoner euro.

I februari 2015 sålde Solidium aktier i TeliaSonera på marknaden. Till följd av det sjönk Solidiums ägarandel i TeliaSonera med 4,6 procentenheter till 3,2 procent. Solidiums intäkter av försäljningen var cirka 1 069 miljoner euro.

Våren 2015 sålde Solidium aktier i Outokumpu på marknaden. Till följd av det sjönk Solidiums ägarandel med 3,7 procentenheter till 26,2 procent. Solidiums intäkter av försäljningen var cirka 95 miljoner euro.

Solidium offentliggjorde i april 2016 att bolaget deltar i SSAB:s företrädesrättsemission på 5 miljard

* I utdelning för den räkenskapsperiod som upphörde 30.6.2014 betalades 26.8.14: 900 miljoner euro, 16.12.14: 187 miljoner euro och 4.3.15: 440 miljoner euro, dvs. totalt 1 527 miljoner euro.

der kronor. Solidium förband sig att använda sin företrädesrätt i sin helhet och teckna nya aktier i SSAB för totalt ca 900 miljoner kronor, dvs. ca 98 miljoner euro. Svenska SSAB och Rautaruukki gick samman i juli 2014.

Under kalenderåret betalades cirka 283 miljoner i utdelning till Solidium. Till följd av aktieförsäljningen sjönk den totala utdelningen till bolaget, då den utdelning som betalats till bolaget under de senaste fem räkenskapsperioderna uppgått till 422 miljoner euro 2011, 399 miljoner euro 2012, 398 miljoner euro 2013, 350 miljoner euro 2014 och 275 miljoner euro 2015. I augusti 2015 betalade Metso cirka 8 miljoner euro i tilläggsutdelning till Solidium.

Under en halvårsperiod betalade Solidium 266 miljoner euro i vinstutdelning till staten. I mars 2015 betalade Solidium dessutom 440 miljoner euro i vinstutdelning till staten.

I bokslutet för den senaste räkenskapsperioden noterades en återföring på 584 miljoner euro av en nedskrivning av Outokumpus, Outotecs, SSAB:s och Talvivaara gruvaktiebolags aktier. I halvårsrapporten den 31 december 2015 noterades en nedskrivning på totalt 446 miljoner euro av vilken 195 miljoner euro hänför sig till aktier i Outokumpu, 60 miljoner euro till aktier i Outotec och 191 miljoner euro till aktier i SSAB.

Under halvårsperioden sjönk Solidiums finansiella skulder med 600 miljoner euro till följd av återbetalningen av ett konvertibelt masskuldebrevslån.

Statens revisionsverk utförde en effektivitetsrevision i bolaget och lämnade i maj 2015 en revisionsberättelse med rekommendationer till såväl den statliga ägaren som Solidium. Våren 2015 utarbetade en tjänstemannaarbetsgrupp, som tillsatts av ministern för ägarstyrning, dessutom en rapport med utgångspunkt i ägarstyrningens intressen om styrkorna och svagheter

FÖRDELNING AV SOLIDIUMS AKTIEPORTFÖLJ 31.12.2015

ALLA PLACERINGAR	euro	vikt %
Elisa	584 506 790	8 %
Kemira	281 749 427	4 %
Metso	457 691 676	6 %
Outokumpu	297 977 229	4 %
Outotec	91 526 382	1 %
Sampo	3 132 895 920	43 %
SSAB	204 928 140	3 %
SSAB A	65 167 909	
SSAB B	139 760 231	
Stora Enso	815 052 444	11 %
Stora Enso A	467 005 871	
Stora Enso R	348 046 573	
Talvivaara	9 645 369	0 %
TeliaSonera	628 300 528	9 %
Tieto	183 309 133	3 %
Valmet	148 588 054	2 %
Aktieplaceringar totalt	6 836 171 092	94 %
Penningmarknadsplaceringar	456 646 466	6 %
Alla placeringar totalt	7 292 817 558	100 %

AKTIEPLACERINGAR	euro	vikt %
Elisa	584 506 790	9 %
Kemira	281 749 427	4 %
Metso	457 691 676	7 %
Outokumpu	297 977 229	4 %
Outotec	91 526 382	1 %
Sampo	3 132 895 920	46 %
SSAB	204 928 140	3 %
SSAB A	65 167 909	
SSAB B	139 760 231	
Stora Enso	815 052 444	12 %
Stora Enso A	467 005 871	
Stora Enso R	348 046 573	
Talvivaara	9 645 369	0 %
TeliaSonera	628 300 528	9 %
Tieto	183 309 133	3 %
Valmet	148 588 054	2 %
Aktieplaceringar totalt	6 836 171 092	100 %

erna i Solidiums nuvarande verksamhetsformer och lade fram förslag till åtgärder.

I slutet av granskningsperioden den 31 december 2015 var aktieplaceringarnas andel av Solidiums placeringsportfölj cirka 94 procent. Bland aktieplaceringarna hade Sampo den största vikten med en andel på 46 procent av hela portföljen.

Solidiums penningmarknadsplaceringar uppgick till 457 miljoner euro 31.12.2015 (30.6.2015: 1 398 miljoner euro). Under halvårsperioden påverkades penningmarknadsplaceringarnas belopp av bl.a. utdelningar, återbetalning av ett konvertibelt masskuldebrevslån samt genomförda aktieplaceringar.

Totalavkastningen på Solidiums portfölj stannade under totalavkastningen för det viktbegränsade OMX Helsinki Cap GI-avkastningsindexet både under granskningsperioden och under de senaste tolv månaderna.

Avkastningen på maskinverkstäder och metallföretag blev negativ och portföljens avkastning stannade under jämförelseindexets avkastning. Avkastningen på TeliaSonera blev negativ och stannade under jämförelseindexets avkastning, vilket i sin tur sänkte avkastningen på Solidiums hela portfölj. Avkastningen på Elisa i samma bransch var åter högst i portföljen. Elisa hade samma vikt som TeliaSonera.

Utdelningsavkastningen på bolagen i Solidiums aktieportfölj enligt kurserna i slutet av 2015 och utdelningsförslagen i bokslutet var 5,5 procent och utdelningsrelationen 81 procent. Enligt samma beräkningsätt var utdelningsavkastningen på Helsingforsbörsen 4,9 procent och avkastningsrelationen 85 procent.

AVKASTNING

AVKASTNING PÅ PLACERINGARNA	1.7.2015 – 31.12.2015	1.1.2015 – 31.12.2015
Aktieportföljens totalavkastning	-3,6 %	6,3 %
Penningmarknadsplaceringar	0,1 %	0,2 %
Avkastning på placeringarna	-2,5 %	6,9 %
OMX Helsinki Cap GI	3,6 %	15,9 %

AVKASTNING PÅ AKTIERNA, 1.1.–31.12.2015 %

Elisa	63 %
Sampo	26 %
Tieto	22 %
Stora Enso	16 %
Kemira	15 %
TeliaSonera	-10 %
Valmet	-11 %
Metso	-12 %
Outotec	-21 %
Outokumpu	-43 %
SSAB	-51 %
Talvivaara	

SUOMEN ERILLISVERKOT OY

SPECIALUPPGIFT

Att bygga och administrera telekommunikationsnät och andra säkerhetsnätverk som används av myndigheter inom den offentliga förvaltningen och som är nödvändiga för säkerheten i samhället samt tillhandahålla anknytande tjänster och konsultationer

STYRELSEORDFÖRANDE

Jarmo Väisänen

STYRELSELEDAMÖTER

Teemu Anttila, Lea Jokinen, Harri Martikainen, Sohvi Rajamäki, Esa Rautalinko, Elina Selinheimo

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Timo Lehtimäki

BRANSCH

Nätverksbaserade operationer

NYCKELTAL		2015	2014
Omsättning	mn €	85,6	40,9
Rörelsevinst	mn €	8,5	0,2
Rörelsevinst %	%	10	0,6
Balansomslutning	mn €	243	138,4
Soliditet	%	88,9	85,0
Nettoskulsättningsgrad	%	-10,8	-12,9
Avkastning på eget kapital	%	4,5	0,4
Avkastning på sysselsatt kapital	%	5,2	-0,1
Antal anställda totalt		294	117
Antal anställda i Finland		294	117
Utdelning totalt	mn €	-	-
Utdelning till staten	mn €	-	-
Investeringar	mn €	9,9	7,1

Statens ägarandel 100 %

KONCERNEN SUOMEN ERILLISVERKOT ÄR ett statligt specialuppgiftsbolag som ska trygga den kritiska ledningen av vårt samhälle och informationssamhällets tjänster i alla förhållanden. Till koncernen hör förutom moderbolaget Suomen Erillisverkot Oy också dotterbolagen Suomen Virveverkko Oy, Virve tuoteet ja palvelut Oy, Suomen Turvallisuusverkko Oy och Leijonaverkot Oy.

Fokus på övertagandet av säkerhetsnätverksamheten

Verksamheten i säkerhetsnätet överfördes som överlämning av rörelse den 1 mars 2015, vilket avsevärt breddade koncernens affärverksamhet som helhet och antalet anställda ökade. Bolaget lyckades väl med övertagandet av affärsverksamheten. Dessutom utökade bolaget sitt tjänsteutbud bl.a. genom att produktifiera ett trådlöst bredbandsnät för säkerhetskritiska aktörer. Helheter som är knutna till statens och säkerhetsmyndigheternas telekommunikationsnät har koncentrerats till Suomen Erillisverkot. I framtiden understryks också nyttan av digitaliseringen och nyttan av koncernsynergier betonas kraftigare än tidigare i synnerhet i kundgränssnittet.

År 2015 ökade bolagets omsättning och resultat till följd av verksamheten i säkerhetsnätet. Den operativa utvecklingen av segmentet Telelokaler var fortsatt god och den utgör en övervägande del av koncernens resultat. Uthyrningsgraden i fråga om Leijonaverkots lokaler ökade från föregående år. Erillisverkot har fått 6,5 miljoner euro i prisstöd för att trygga radionätet för myndigheter, Virve.

Erillisverkot har en viktig roll när det gäller att trygga säkerheten i samhället

Säkra och driftssäkra telekommunikationstjänster hör till de viktigaste elementen i Erillisverkots företagsansvar. De utmaningar som anknyter till informations-samhällets säkerhet, digitaliseringen och skapandet av nätverk för samhällsfunktioner kommer att framhäva denna aspekt. Vikten av identifiering och hantering av de risker som företagsansvaret medför kommer alltså även framdeles att understrykas. Ledningen av företagsansvaret grundar sig på Suomen Erillisverkots strategi och värderingar och målsättningarna med den integreras med målsättningarna för affärsverksamheten.

INFORMATIONSKÄLLOR

UPPGIFTERNA I DENNA BERÄTTELSE ÄR baserade på offentligt material. För årsberättelsen har man valt ut sådana uppgifter om statens aktieportfölj och bolag som enligt ägarstyrningsavdelningens uppfattning är relevanta. Ägarstyrningsavdelningen analyserar bolagen självstän-

digt och anlägger egna synpunkter på varje bolags situation. För analyserna används Valuatum Oy:s system för företagsanalyser. Ägarstyrningsavdelningen har räknat ut nyckeltalen enligt beräkningsformlerna nedan. Nyckeltalen kan avvika från dem som bolagen själva räknat ut. Skillnaderna beror bland annat på vilka poster som i det enskilda fallet räknas in i bolagets jämförbara vinst.

Rörelsevinst-%	=	$\frac{\text{rörelsevinst}}{\text{omsättning}}$	x 100
Soliditet, %	=	$\frac{\text{eget kapital} + \text{minoritetsandel}}{\text{balansomslutning} - \text{erhållna förskott}}$	x 100
Avkastning på sysselsatt kapital, %	=	$\frac{\text{vinst före skatter} + \text{räntor och övriga finansiella kostnader}}{\text{sysselsatt kapital i genomsnitt}}$	x 100
Avkastning på eget kapital, %	=	$\frac{\text{nettoresultat}}{\text{eget kapital (räkenskapsperiodens genomsnitt)}}$	x 100
Nettoskuldsättningsgrad, %	=	$\frac{\text{räntebärande nettoskulder}}{\text{eget kapital}}$	x 100
Utdelning, %	=	$\frac{\text{utdelning/aktie}}{\text{aktiekurs}}$	x 100
Utdelningsrelation, %	=	$\frac{\text{utdelning/aktie}}{\text{nettoresultat/aktie}}$	x 100

STATENS INNEHAVSANDELAR SAMT RIKSDAGSFULLMAKTERNA

BÖRSBOLAG	Ägarstyrning	Grupp	Statens innehav	Nedre gräns för innehavet
Elisa Abp	Solidium	1a	10,0 %	0,0 %
Finnair Abp	SRK	1b	55,8 %	50,1 %
Fortum Abp	SRK	1b	50,8 %	50,1 %
Kemira Oyj	Solidium	1a	16,7 %	0,0 %
Metso Abp	Solidium	1a	14,5 %	0,0 %
Neste Abp	SRK	1b	50,1 %	50,1 %
Outokumpu Oyj	Solidium	1a	26,2 %	0,0 %
Outotec Oyj	Solidium	1a	14,5 %	0,0 %
Sampo Abp	Solidium	1a	11,9 %	0,0 %
SSAB	Solidium	1a	17,1 %	0,0 %
Stora Enso Oyj	Solidium	1a	12,3 %	0,0 %
Talvivaaran Kaivososakeyhtiö Oyj	Solidium	1a	15,2 %	0,0 %
Telia Sonera AB	Solidium	1a	3,2 %	0,0 %
Tieto Abp	Solidium	1a	10,0 %	0,0 %
Valmet Abp	Solidium	1a	11,1 %	0,0 %
Totalt		15		

IKKE-NOTERADE KOMMERSIELLA BOLAG	Ägarstyrning	Grupp	Statens innehav	Nedre gräns för innehavet
Altia Abp	SRK	1a	100,0 %	0,0 %
Arctia Ab	SRK	1b	100,0 %	100,0 %
Art and Design City Helsinki Oy Ab ¹⁾	SRK	1a	35,2 %	0,0 %
Boreal Växtförädling Ab	SRK	1b	60,8 %	50,1 %
Ekokem Abp	SRK	1b	34,1 %	0,0 %
Fingrid Oyj	FM	1b	53,1 % [*]	0,0 %
Finlands Färjetrafik Ab	SRK	1b	100,0 %	100,0 %
Finska Centralen för Utsädespotatis Ab	SRK	1b	75,0 %	0,0 %
Gasum Oy	SRK	1b	100,0 % ^{**}	0,0 %
Kemijoki Oy	SRK	1a	50,1 %	50,1 %
Leijona Catering Oy	SRK	1b	100,0 %	100,0 %
Meritaito Ab	SRK	1b	100,0 %	100,0 %
Motiva Oy	SRK	1b	100,0 %	100,0 %
Myntverket i Finland Ab	SRK	1b	100,0 %	50,1 %
Nordic Morning Abp	SRK	1a	100,0 %	0,0 %
Patria Abp	SRK	1b	90,4 %	50,1 %
Posti Group Abp	SRK	1b	100,0 %	100,0 %
Raskone Ab	SRK	1a	85,0 %	0,0 %
Suomen Viljava Oy	SRK	1b	100,0 %	100,0 %
Tapio Oy	SRK	1b	100,0 %	100,0 %
Vapo Oy	SRK	1b	50,1 %	50,1 %
VR-Group Ab	SRK	1b	100,0 %	100,0 %
Totalt		22		
Kommersiella bolag totalt		37		

BOLAG SOM SKÖTER SPECIALUPPGIFTER	Ägarstyrning	Grupp	Statens innehav	Nedre gräns för innehavet
A-Kruunu Oy	MM	2	100,0 %	100,0 %
Alko Ab	SHM	2	100,0 %	100,0 %
Arsenal Ab ¹⁾	FM	2	100,0 %	100,0 %
CSC-tieteellinen laskenta Oy	UKM	2	100,0 %	100,0 %
Finavia Abp	KM	2	100,0 %	100,0 %
Finlands Industriinvestering Ab	ANM	2	100,0 %	100,0 %
Finlands Universitetsfastigheter Ab	FM	2	33,3 %	..
Finnpilot Pilotage Ab	KM	2	100,0 %	100,0 %
Finnvera Abp	ANM	2	100,0 %	100,0 %
Finpro Ab	ANM	2	100,0 %	100,0 %
Finrail Oy	SRK	2	100,0 %	100,0 %
Fonden för industriellt samarbete Ab	UM	2	90,4 %	50,1 %
Gasonia Oy	VNK	2	99,0 %	0,0 %
Governia Oy	SRK	2	100,0 %	100,0 %
Hansel Ab	FM	2	100,0 %	100,0 %
HAUS Kehittämiskeskus Oy	SRK	2	100,0 %	100,0 %
Hästinstitut Ab	UKM	2	25,0 %	0,0 %
Kommunfinans Abp	MM	2	16,0 %	0,0 %
Solidium Oy	SRK	2	100,0 %	100,0 %
Suomen Erillisverket Oy	SRK	2	100,0 %	100,0 %
Suomen Ilmailuopisto Oy	UKM	2	49,5 %	0,0 %
Teknologiska forskningscentralen VTT Ab	ANM	2	100,0 %	0,0 %
Terrafame Ab	ANM	2	100,0 %	0,0 %
Tietokarhu Oy	FM	2	20,0 % ²⁾	50,1 %
Veikkaus Ab	UKM	2	100,0 %	100,0 %
Yleisradio Oy	KM	2	100,0 %	100,0 %
Totalt		26		
Totalt (antal)		63		

* Statens andel av rösterna 70,9 %

** Ägande partiellt genom Gasonia Oy, staten har ett K-aktie

¹⁾ Likvidisationstillstånd

²⁾ Andel av rösterna 80 %

ANM = Arbets- och näringsministeriet
FM = Finansministeriet
KM = Kommunikationsministeriet

MM = Miljöministeriet
SHM = Social- och hälsovårdsministeriet
SRK = Statsrådets kansli

UM = Utrikesministeriet
UKM = Undervisnings- och kulturministeriet

Bolagsgrupp 1 a: Som ägare har staten endast eller nästan enbart ett starkt placerarintresse.

Bolagsgrupp 1 b: Utöver ett starkt placerarintresse hänförs till bolaget också strategiska intressen, till följd av vilka det är skäl för staten att tills vidare kvarstå som en stark ägare eller på ett annat sätt säkerställa ifrågasvarande strategiska intressen, om ägarandelen minskas eller om man avstår från ägandet.

Bolagsgrupp 2: Som ägare har staten ett specialintresse som anknyter till regleringen eller till myndighetsuppgifter: bolaget har en närings- eller samhällsuppgift eller en annan politisk uppgift eller en annan specialroll som staten har fastställt.

STATENS ÄGARSTYRNING

ÅRSBERÄTTELSE 2015

ISBN Hft 978-952-287-225-8
ISBN PDF 978-952-287-226-5

julkaisut@vnk.fi
www.vnk.fi/julkaisut